

Építőművészeti Specializáció +

Osztatlan- és MSc-képzés
Specializációs tervezési tárgy
Komplex tervezés
Diplomatervezés

BSc-képzés
Diplomatervezés

körép

BME
KÖZÉPÜJLETERVEZÉSI
TANSZÉK

A LEGEK VÁROSA: IRÁNY A KIS BÉCS! //TEMESVÁR

2024. ősz

Temesvár. Kossuth Lajos tér

SCHNEIDER

A LEGEK VÁROSA: IRÁNY A KIS BÉCS!

//TEMESVÁR

A BME KÖZÉPÜLETTERVEZÉSI TANSZÉK 2024. ŐSZI FÉLÉVI
TEMESVÁRI PROGRAMJÁNAK ÖSSZEFOGLALÓ KIADVÁNYA

kör.ép

BME
KÖZÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK

00
-
TARTALOM

01	Bevezető //	
	Zuh Deodáth PhD	08
	Zombor Gábor DLA	12
	Szabó Levente DLA	14
02	Előkészületek //	
	Intro	18
	Tanulmányi kirándulás	20
	A tervezési helyszínek	28
03	Hallgatói tervek //	
	Történeti városmag	32
	Béga-part	124
	Köztes zóna	142
04	Félévközi fotópályázat //	
	Felhívás	160
	Eredmények	161
	Kiemelt munkák	164

01
-
BEVEZETŐ

01	Bevezető //	
	Zuh Deodáth PhD: Kisebb Bécs, azonos dilemmák	08
	Zombor Gábor DLA: Harmadik szem, avagy Kisbécs, a legek városa	12
	Szabó Levente DLA: A trilógia szépsége	14

//

KISEBB BÉCS, AZONOS DILEMMÁK

Részen véletlen egybeesés, hogy a Középülettervezési Tanszék három határon túli tervezési helyszíne (2022, Kolozsvár; 2023, Nagyvárad; 2024, Temesvár) egybeesett Bolyai János életének három, nem elhanyagolható lokációjával. Nem tagadva az ember mindenkori szülőhelyének fontosságát, vagy azt, hogy nem mellékes, hol és mikor voltunk hadmérnökök, mégis úgy gondolom, hogy az ifjabb Bolyai esetében Temesvár kiemelten fontos szereppel bír. 1823. november 3-án a ma is létező egykori legénységi kaszárnyából írta ugyanis azt a levelet édesapjának, amelyben a hiperbolikus geometria alapvetésének egyik változatát vetette papírra. Vagyis azt, amelyet később édesapja, nem a legjobb érzékkel saját tankönyve appendixeként publikált.

Temesvárnak mint városnak szintén vannak úgymond „hiperbolikus” sajátosságai, amelyek nagyban kiemelik azt mind az alföldi mezővárosok sorából, mind pedig kilógtatják a 19. század végének, és a 20. század elejének régiós fejlődési sémáiból. Van benne valami bécsies. Minden párhuzam sántít bizonyos mértékben, de a Bécs-párhuzam itt egészen találónak tűnik. Először is Temesvárt az erdélyi és partiumi régió tőszomszédságában a teljes Bánsággal együtt sokáig Bécsből, örökös tartományként kormányozták. Másodszor annak urbanisztikai fejlődése nem csak a glacis beépítési tilalmában (non aedificandi) hasonlított minden, a 17-18. században Vauban-rendszerben (újra)erődített városéhoz. Hanem abban is, ahogyan Bécshez igazodva a körutak és sugárutak az erődített mag köré fonva, húzva jelölték ki a modern városszerkezet további alakulását. Ráadásul a várost kettészelte egy régóta szabályozott, hajózható folyóvízcsatorna. Sőt, a folyami végcél éppen az a Duna volt, amelyet oly jellegzetesen tereltek teknőjébe a bécsi Bel- és Lipótváros határán. Temesvár, hasonlóképpen sok nyugat-európai nagyvároséhoz a középkori erőd vonalán kívül új negyedeket, alternatív városközpontokat fejlesztett. A Gyárváros valahogy úgy viszonyul a Belváros keleti oldalához, mint a Leopoldstadt a Duna-csatorna szembepartjához. És, mindenek fölött, ma már a Bánságban etnikai egzotikum má süllyedve, de Temesvárt a 18. században ugyanúgy németajkúak illetve a központ által preferált (jórészt olasz) külföldiek építették, mint akik a birodalmi fővárost építették újjá. De a Bécs-párhuzam igazi alapja, hogy Temesváron a 18. századdal kezdődően

a történeti urbanisztikai fejlődésnek nemcsak irányai, de dilemmái és hibái is hasonlóak voltak, mint a birodalom központjában.

Persze Temesvár történetének ez nem az egyetlen aspektusa: a város mesterségesen, a 20. század elején fejlesztett, a régi védművek elbontásával létrehozott nagyvárosi főtere (az úgynevezett Korzó) a Hunyadi-féle várkastély tőszomszédságában került kialakításra, amelynek lovagterme eredetileg a vajdahunyadiéval rokon. A városban 1850 körül még alig laktak magyarajkúak, de Temesvár alapvetően magyar királyi székhelyként kezdte pályafutását Róbert Károly taktikai lépésének, a királyi udvar ideiglenes ideköltöztetésének köszönhetően. De a török éra nyomai is felfedezhetőek még néhol. A régi városháza oszmán feliratos táblájában, vagy ha máshol nem, akkor a városi temető mellett levő zsidó parcella 16. századi szefárd maradványaiban.

Temesvár egyébként is a városi korzók és terek racionális és szimbolikus tervezésének mintapéldánya. Az első, már a Habsburg-érában átadott főtéren a barokk Dómot úgy helyezték el az északkeleti sarokban, mint a plébániatemplomot a sok tekintetben rokon, Rajna-parti Neuf-Brisach személyesen Sébastien Le Prestre, Vauban grófja által tervezett raszteres várkerületének főterén. A régióban egyedülálló módon ezt az egyházi főteret, a katonai fő-, vagyis a (Savoyai) Jenő teret (amelyen a történeti városháza épülete is helyet foglalt, és foglal máig), valamint a Korzót egy északkelet-délnyugati tengelyre fűzték¹. Ez jelöli ki máig a városnak a folyóra kvázi-merőleges gerincét. Az erős szimbolikus töltet pedig sokáig hat. Ennek a meghosszabbítása vezetett a később átköltöztetett vashídon át, a Józsefvárosi sugárúton keresztül a főpályaudvar felé. Erre a tengelyre helyezték a huszadik század közepéig a román ortodox katedrális. De máig, a 2024-es tervezési helyszínek kijelölésében is meghatározó volt.

A város 20. századi urbanisztikája elsőrangú. A mai alapját is képező modern városrendezési tervet az 1890-es évek elején Ybl Lajos tette le az asztalra. Nem sokkal ezután, 1903-ban Székely László Czigler Győző ifjú munkatársaként került a városi főépítész pozíciójába, és látott hozzá ahhoz a munkához. Ennek egyik legfontosabb eredménye, megbízható minőségű középületei és bérházai mellett, elsőrangú ipari építészete. A Székely-féle Közvágóhíd és a formailag is egyedi városi vízierőmű máig hirdetik ezt, a budapesti Műegytemtől nem független látásmódot.

Temesvár városszerkezete tele van kanyarral, ívvel, megtartott vagy éppen frissen feltalált beszögelléssel, olyan elemekkel, amelyek vagy megőrzik, vagy mesterségesen, de jó érzékkel újraalkotják a spontán városfejlődés fontos hangulati elemeit. Elegendő a Korzó kialakítására gondolni, hogy azt hány szögből lehet újszerűen szemlélni. Hogy a rendeltetészerű használathoz nemcsak a funkcióteljesítés, hanem a hangulatiság is hozzáad valamit, az nem csak az épületek, hanem az urbanisztika szintjén is meghatározó

lehet. Ennek az újfajta várostervezésnek az elveit éppen az 1890-es évekre fordulva fogalmazta meg Camillo Sitte, – a változatosság kedvéért – Bécsben kiadott, azóta klasszikussá vált könyvében². A teljes szimmetria helyett Sitte jól szerkesztett arányosságokat javasolt, illetve hirdette a tiszta geometriai kiszervezés feladását, a szabálytalan formájú terek létrehozását. Elképzeléseit a modern kísérleti pszichológia eredményeivel támasztotta alá: az emberi percepció egyrészt keresi a méretkülönbségeken alapuló kontrasztokat, másrészt pedig folyamatosan korrigálja a természetes perspektívákat. Egy szabálytalan, ötszögű térbe képesek vagyunk többféle, szabályos térformát beleképzelni, de egy tervezett, középre súlyozott, szimmetrikus főtér vagy egy háromszögű parksáv három oldala eleve limitált perspektíva-változatokat enged meg. Arra szobrot, plasztikai elemet csak rosszul lehet elhelyezni.

A temesi megyeszékhelynek ugyanakkor volt saját urbanisztikai gondolkodója Bleyer György (1907-1970) személyében. Bleyernek az egyik ívelt belvárosi-kertvárosi utca és az egykori Erdélyi kaputól a mai műegyetemi kampusz felé vezető sugárút kereszteződésénél³, a második háború vége után (1946-47) építették fel talán legjelentősebb családi ház-tervét, a Gál András helyi szobrászművész Három grácia szobráról elhíresült, két család számára épült Schön- és Werner-féle villát.

Bleyer mint várostörténész Temesváron éppen azokat az eseteket emelte ki, amelyek a túltervezettségéből fakadóan rombolták az urbánus terek perspektivikus sokszínűségét. A középkori óváros egyik utolsó eredeti helyszínrajz szerint tagolt foltja, a Szent György tér négyzetesítését 1913-ban például semmilyen infrastruktúrális igény nem indokolta. Viszont az egyházi ingatlanfejlesztés drasztikusan csökkentette a tér addig sokféleségében rejlő szemléletességét. Ha egy teret csak egyféleképpen lehet nézni, fotózni, és pedig szimmetriatengelye mentén, az csökkenti jövőbeli túlélésének esélyeit. Hiszen éppen azt veszti el, amely egyedi benne: a szimmetriatengely ugyan érvényében egyetemes, de semmiképpen sem egyedi.

Bleyer úgy emelt szót az épített környezet megtartása mellett, hogy annak emlékezeti szerepével érvelt. Ráadásul azzal marasztalta el 1956-ban (!) a neogót Rukavina-oszlop elmozdítót, hogy azok nem csak a történeti és régiség-értéket, hanem a hely kortárs hasznosíthatóságát is rombolták egy osztrák, éppen Bemnek ellenálló városvédőket magasztaló katonai emlékmű eltüntetésével. Szavai ma is frissen hatnak. „Hasonló céllal emelt számtalan emlékmű áll még ma is a Szovjetunióban így többek között Odesszában a Puskint üldöző Voroncov herceg szobra is. De a szovjet emberek nem pusztították el a szobrot, hanem Puskin epés epigrammájával látták el. Így kellene ezzel az emlékművel is eljárni és abból mindjárt az 1848-as eszmék mai megvalósulásának jelképe lenne.”⁴ Valamivel korábban írta ugyanaz a Bleyer legfontosabb elméleti munkájaként

a tér építészeti fogalmáról szóló dolgozatát⁵. Ebben nagyban épített a harmincas években Stuttgartban és Zürichben tanult, szociológiai szempontú teóriákra, de megfogalmazta lényegi filozófiai álláspontját:

az építészet ugyan alapvetően a térformálás művészete, de csak egy véges tér létrehozásában lehet érdekelt. A tér tágassága, számára átláthatatlan végtelensége nyomasztja.

„A tér tehát az a kicsi világ, az a körülöttünk levő világ, melyet magunknak teremtünk, melyben élünk, szeretünk, dolgozunk és meghalunk. A tér az, ami letapintható, hozzánk tartozó, amit a természettől kicsaltunk, kikényszerítettünk. A tér jelenti a védettséget, a nyugalmat, a mélységet, az elmélyülést, de jelenti ugyanakkor a magunk összeszedését, erőgyűjtést új emberi testi és szellemi teljesítményekre.”⁶

Egyáltalán nem mindegy, hogy ezt a teret hogyan határoljuk le. Nem közömbös, hogy mikor és hogyan emlékeztetjük embertársainkat arra, hogy a különböző korok hogyan akarták jelezni a saját maguk által felépített társadalom határait. Minél többet tartunk meg ezekből, a legkülönbözőbb korokban letett jelzőkövekből, annál nagyobb lesz az esélyünk arra, hogy ne csak egy-egy parcellát, hanem az egész épített környezetet, ráadásul összefüggésében lássuk. Temesvár példája ezért lehet különösen tanulságos. A várostervezők itt mindig szerettek volna dolgokat egyben látni, a sokfélet egy és egységes keretbe foglalni. Lehet, hogy ez nem mindig sikerült tökéletesen, de szándékaikat megismerve, példáikból tanulva talán megérthetjük azt is, hogy mi az, ami a többi, sőt legtöbb városunkból hiányzik.

Budapest, 2025. január

Zuh Deodáth PhD // művészettörténész, egyetemi docens

1 — Lásd ehhez újabban: Mihai Opreș: Piața Victoriei/Victoriei Square [Győzelem tér], in: Mihai-Claudiu Moldovan (szerk.): Heritage of Timișoara nr. 3.(2023), 6–9.

2 — Camillo Sitte: Der Städtebau nach seinen künstlerischen Grundsätzen. Ein Beitrag zur Lösung modernster Fragen der Architektur und Monumentalen Plastik unter besonderer Beziehung auf Wien. Bécs: Carl Grasser, 1889.

3 — A mai C.D. Loga és a Michelangelo utcák kereszteződésében.

4 — Bleyer György: Felelőtlenség és hozzá nem értés. Műemlékek pusztulása és stílustalan „városszépítés” Temesváron, in: Előre [Romániai Magyar Szó], 1956. 10. 06./2.

5 — Az 1930-as években, németül írt szöveg részleteit közölte a Korunk 1938/7-8: 597–603. Teljes magyar változatához lásd: Az építészeti tér lényegéről, in: Építés- és Közlekedéstudományi Közlemények 1968/3-4, 525–536.

6 — I.m., 526.

//

HARMADIK SZEM, avagy Kisbécs, a legek városa

Harmadik Szem volt a munkacíme határon túli országjáró tanulmánykörünk harmadik állomására, Temesvárra szervezett tervezési félévünknek. Ahogy a munkacímekkel lenni szokott, a maguk spontán őszinteségével néha közelebb kerülnek a lényeghez, mint komolykodó nagytestvéreik: a végleges elnevezések. Nem csak azért született az ezoterikus névadás, mert a város, mint jeles történeti erődítmény, katonai szerkesztettségéből fakadóan héjszerű városi zónáival felülnézetben valóban páratlan látószervre hasonlít, hanem kicsit utal arra a kifelé és befelé egyaránt éles, nem fizikai tisztánlátásra, mely felnyitásával pontosabb víziót biztosít számunkra mind az eddigiek, mind a jövőbeni érzeteinkkel kapcsolatban utunk harmadik helyszínén. És valóban: harmadik félévünk temesvári tervanyagát lapozgatva úgy érzem eljutottunk egy misztikus magaslatra, ahonnan visszatekintve éppúgy látható minden, mint előre, azaz az út tiszta, már csak haladni kell. Tovább.

Merthogy a trilógia helyszínei, a nem euklideszi terek Kolozsvára, vér városának Nagyvárada és a temesvári Kisbécs után nincs más hátra, mint előre: folytatni az elkezdett körutazást a rejtélyes Szerbia felé. Temesvár pedig friss élményekkel bátorít minderre. Tizenhárom tervezési helyszínre született harminchat terv alapján mindenképp friss és bátorító mindaz, ami a Bega parti városban, szomszédos Románia harmadik tervezési félévének helyszíneire született. A tervek immár sorozatszerűen rendeződnek kötetbe. Jelen kiadvány a sorozat harmadik, kézben tartható bizonyítékául szolgál arra, hogy határátlépéseinkkel, országunkat és építészeti kérdéseinek kerülve nyerhetünk tanulságot egy teljesebb tervezői látásmód számára.

Látogatás

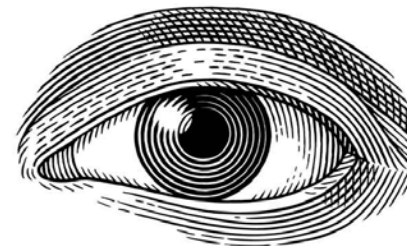
Ahogy az szeptemberi évindító kirándulásaink alkalmával szokott, most mélyen a város szemébe nézve próbáltuk olvasni Temesvár rezdüléseit. Negyvenegy hallgatóval hét oktató három napon át fejtegette a tizenhárom tervezési helyszín összefüggéseit, meglátogattunk több, mint harminc

helyszínt, melyben nagy segítségül szolgált Zuh Deodáth élményteli várostörténeti előadása, Jelinek Dorka fáradhatatlan kutatómunkával összeállított tanulmányfüzete és Lázár Csaba gondos előkészítő közreműködése. Utunk során Oana Simionescu, Vlad Gaivoronschi, Bogdan Demetrescu, építészek, valamint a Studio Arca építészeinek vezetésével és előadásain keresztül nyerhettünk mélyebb betekintést a város aktuális építészeti problémáiba és helyzetébe. Krompáczki Péter gondozásában pedig ismét csodálatos kötet született. Köszönet érte mindenkinek!

Továbbá köszönjük minden egyes hallatónak jelenlétét és kitartó munkáját, melyeket jelen kötet hivatott bemutatni.

Budapest, 2025. január

Zombor Gábor DLA // tárgyfelelős, egyetemi adjunktus

A TRILÓGIA SZÉPSÉGE

3 57, 226, 258. Kilométerben értve ekkora távolságokra utaztak a Középülettervezési Tanszék hallgatói és oktatói 2022-ben először Kolozsvárra, majd rá egy évre Nagyváradra, s végül az e kötetben összefoglalt eredményekkel zárult tervezési félévet előkészítendő, tavaly ősszel Temesvárra. Az alkalmanként rendre 4 napos tanulmányutak a három év során hozzávetőleg másfél száz hallgatót mozgattak meg, s voltak közöttük olyanok is, akik különféle évfolyamok hallgatóiként két-két várost is meglátogattak oktatóikkal.

A trilógia egyes állomásai is élményszerűek voltak, s a minden bizonnyal elmélyült ismeretek mellett valódi közösségi élményekkel gazdagították a résztvevőket. Azonban egyben tekintve a három elemből álló sorozatra, nem nehéz egységként és folyamatként is látni tanszékünk e különleges programját. Amikor elterveztük, úgy gondoltuk, hogy a határon túlra, de nem túl messzire utazni, olyan régiókba, amelyek egyfelől az itthon megismertekkel rokon hagyományokkal, történelemmel rendelkeznek, mégis, amelyek sajátosságaiból, különleges, néha rejtőzködő, néha nyilvánvaló értékeiből többet épülhetünk, mintha határainkon belül maradnánk, nos, mindenképp termékeny lehetőség leendő építészeinknek. E misszióból aztán szép lassan oktatásmetodika is lett. Az előkészítések alapossága, nem csak a kiválasztott tervezési helyszínek, de a városok mélyreható megismerése, a helybeli építészekkel, szakemberekkel, intézményekkel való kapcsolattartás, a tanulmányutak átfogó, a történetitől a kortársig, az építészettől annak határterületeiig terjedő koncepciója erős abróncként fogta össze útinaplónk egyes fejezeteit éppúgy, mint egyenként, külön-külön is mindet. Az általában szokatlan, különös, mégis szépségükkel kitűnő helyzetek pedig kemény leckét adtak fel leendő építészeinknek, s éppen ez volt a cél: annak esélyét villantani fel, hogy a komplex megismerés után az ilyen, mondjuk úgy: kelet-közép európai, azaz számunkra otthonosságában különös helyszínekkel való foglalkozásból épülni, tanulni, amennyit lehet, kinek-kinek vérmérséklete és ambíciója szerint.

„Kevés város van még a kontinensen, amelynek ennyire összeurópai történelme van” – írta Vicze Károly „Az vég Temesvárbán.” című munkájában.

Többnemzetiségű és multikulturális településről van szó: a románok mellett magyarok, németek, szerbek, szlovákok, ukránok és olaszok is lakják. „Kis Bécsnek” is nevezik kulturális összetettsége, és különösen építészeti gazdagsága miatt. A középkori alapokon nyugvó belváros struktúrája, a barokk nagyvonalúsága, az egykori erődítmény hadtechnikai jelentősége éppúgy jelen vannak a városban, mint a monarchiabeli ipari fejlettség tanúi, vagy a szecesszió: a bánási város egykori főépítészének, Székely László monumentális épületei igazi csemegéi a „békeidőknek”. Itt indult be az ország első sörgyára, elemi iskolája, a Monarchiában itt gyúltak fel először az utcai lámpások és szintén első a város a villamosközlekedés elindításában. De a két háború közötti, modernista Temesvár is figyelemreméltó épületeken keresztül ismerhető meg, ahogy kortárs építésze is tanulmányozásra méltó. A város történelmének meghatározó eseménye, hogy innen robbant ki az 1989-es romániai forradalom. Európa Kulturális Fővárosa volt 2023-ban, és kétévente itt rendezik meg a BETA euroregionális építészeti biennálét.

A specializációválasztást követő szemeszter hallgatói mellett ezúttal is csatlakoztak hozzánk a komplex-, és diplomatervek készítői is, így összesen megint félszáz építészhallgató töltötte a félévét valóságosan, majd a szemeszter során képzeletben folyamatosan ezen az izgalmas, sűrű helyen. E kiadvány ennek a folyamatnak a hallgatókat és oktatókat egyaránt ért, a megismerések kapcsán átélte örömeit és eredményeit dokumentálja. Köszönet az előkészítésért, a fogadtatásért és a kurzusban való közreműködésért Zuh Deodáth művészettörténésznek, valamint Zombor Gábor tárgyfelelősnek, és a félév előkészítésében segédkező Jelinek Dorca demonstrátornak, valamint Lázár Csaba doktorandusznak. E kiadvány grafikai és tördelési munkájáért pedig ismételten Krompáczki Péter doktorandusznak. A tanulmányút nem valósulhatott volna meg a Középülettervezési Tanszék Támogatói körének nagyvonalú hozzájárulása és a Nemzeti Kulturális alap támogatása nélkül.

Kolozsvár, Nagyvárad, Temesvár. A három éven át tartó trilógia tehát e félévvel, az azt összefoglaló kötettel lezárult. Folytatjuk valamivel, ami új felfedezéseket ígér, de építkezik azokból az élményekből és módszertani tanulságokból, amelyek – e különleges helyek meglátogatása, nagyszerű emberek megismerése, szép tervek születése mellett – ajándékunkként megadatott.

Budapest, 2025. január

Szabó Levente DLA // tanszékvezető egyetemi tanár

02
-
ELŐKÉSZÜLETEK

02	Előkészületek //	
	Intro	18
	Tanulmányi kirándulás	20
	A tervezési helyszínek	28
	>Történeti városmag	32
	>Béga-part	122
	>Köztes zóna	140

//

INTRO

„A temesvári áruknak, mondhatni, Európa valamennyi államában és a tengerentúlon is van piaca. Ma temesvári liszttel süt a németországi háziasszony, temesvári cipőt hord az angol gentleman, temesvári harang kong Romániában, temesvári szeszt mérnek Törökországban, temesvári kalap kerül Franciaországba, Belgiumba, temesvári cukorkát majszol a bolgár gyerek, temesvári szilvóriumot iszik az orosz és kanadai, temesvári kocsikat hajtanak Szerbiában, temesvári gyapjúfonalból is készül a kis-ázsiai szőnyeg, temesvári vaját esznek az Egyesült Államokban, temesvári illatszert használ a svéd, és temesvári gyűjtővel gyűjt cigarettára az egyiptomi.”

Lendvai Jenő megfogalmazásában rejlt túlzás érzékelteti a legek városának, hajdan volt Kisbácsnak egykori jelentőségét. Ahogy a város történelmi, kulturális, közlekedési és hadászati központként egyfajta átjáró volt világok, népek és korszakok között, úgy adott számunkra is sűrítményt mindabból, amit három féléven keresztül fáradszatóanul kutattunk terveinkkel határátlépéseink a határhelyzeteink köztességében rejlt titkokból. Fontos volt megérkezzünk ide megnyugvással rátekintve mindarra, amin túljutottunk és hogy újra útnak indulhassunk bátorságot merítve abból az érzésből, hogy szerzett tudásunk, gondolataink révén már nem leszünk egyedül további utunk során.

Három sikeres félévünk utolsó állomásán, Temesváron kerestük a válaszokat olyan kérdésekre is, melyeket fél évekkor tettünk fel magunknak és találunk válaszokat olyan felvetésekre melyek csak fél évekkor múltán merülnek fel. A sorozat ereje mindig az, hogy van idő a válaszokra és az epizód végével sosem fog el a befejezetlenség vagy akár a befejezettség nyugtalansága, mert a történet folytatódik, a rejtély pedig előbb vagy utóbb megoldódik, a katarzis nem marad el.

Erdély-trilógiánk utolsó története itt, temesvári helyszíneken bontakozott, kínált megnyugtató megoldást bizonyos dilemmákra és vetett fel további lehetőségeket, melyek talán más helyszíneken folytatódnak, szövik tovább az építészet határokon és időn túli történetét.

Temesvár számunkra építészeti helyzetekben, sokszínű felvetésekben és inspiráló atmoszférája által is egyfajta Kisbács, ami számtalan helyszínével kínálta a feladatokat és sugalmazta azok izgalmas megoldásait. Ezeknek gyűjteményes kiadványa a kötet, mely harmadikként a könyvespolcon is hat centi szélességű helyet kér magának igazolva a hallgatói tervek legek városához hasonló gazdagságát, összetettségét és sokszínűségét. Pont ezért nem hagytunk ki senkit, a kötet – mindhárom kötet – tartalmazza az összes építészeti gondolatot, mely hároméves utunk során született.

Budapest, 2025. január 15.

Zombor Gábor DLA // tárgyfelelős

//

KIRÁNDULUNK: KISKIRUCCANÁS KISBÉCSBE

Keletre indulunk nyugatra érkezünk. És valóban: a hely egy régmúlt és reménytelen gazdagságú városképet tár elénk, mely sokszínűségével, történelmi rétegeivel, váratlan és bonyolult összefüggéseivel kecsegtet és kínál rendkívüli helyszíneket tervezéseinkhez.

Ahogy minden alkalommal, most is bebizonyosodik: fontos ez a helyváltoztatás, határátlépés és belassulás. Az élő kapcsolatok, a jelenlét dinamikája, a megélés élménye, az együttlét öröme.

A merítkezés, mely bőven nyer visszaigazolást a kötet lapjain található tervekben. Érdekes volt utaznunk, bolyonganunk, közösen feltárnunk a legkevesebb városának rejtekeit.

↑ Zombor Gábor Béga-parti tájékoztatója

↑ a város bejárása Zuh Deodáthtal

↑ Temesvárra menet

↑ Hajókázás a Béga-csatornán

↑ A város híres mérnöki létesítménye: a vízierőmű

↑ Oana Simionescu és a Faber

↑ a volt villamosremiz

↑ Oana Simionescu és a Faber

↑ *Vlad Gaivoronoschi iskolabemutatója*

↑ *Vlad mesél az épületről*

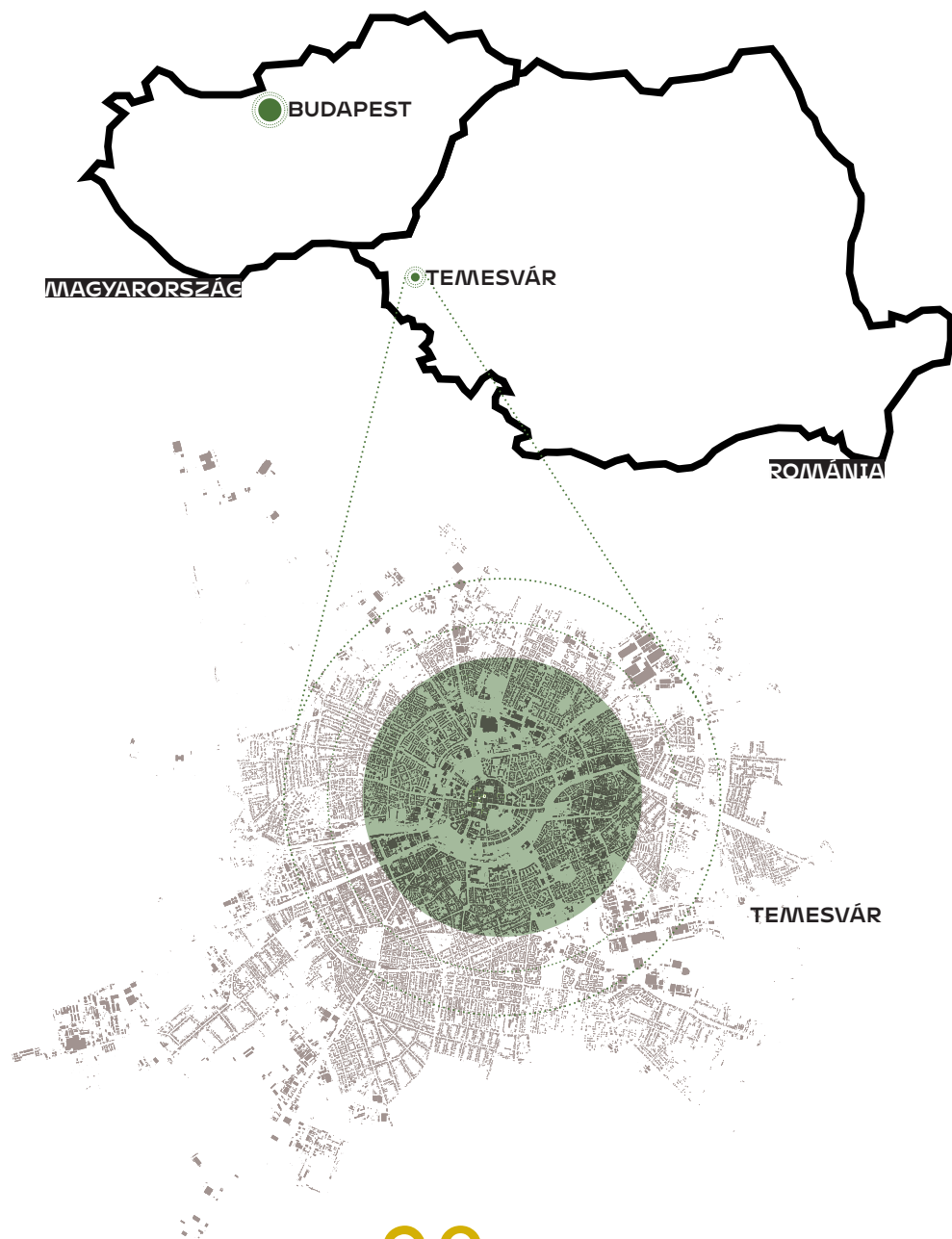
↑ *Az iskolaépület új aulája*

↑ *Esti parti a Gyárváros főterén*

//

A TERVEZÉSI HELYSZÍNEK

28

T - TÖRTÉNELMI VÁROSMAG

- 1 várostörténelmi archívum és info-tér
- 2 aukciós ház és kiállítóter
- 3 könnyűzenei központ és zeneiskola
- 4 töltház és hététerem
- 5 boutique hotel és gap-rap
- 6 irodalmi gödör és kiadó
- 7 vallástörténelmi kutatóház és kiállítóter

B - BÉGA-PART

- 8 csónakház és kerthelyiség
- 9 táncakadémia és mozgásszínház

K - KÖZTES ZÓNA

- 10 művészeti központ és műhelyház
- 11 városi strandfürdő és szórakozóhely
- 12 gyermekotthon és egyszülős központ
- 13 látáscentrum és fényudvar

* a 13-as számú helyszínekre ebben a félévben nem készültek tervek

29

03
-
**HALLGATÓI
TERVEK**

03	Történelmi városrész //	32
	Emlékközpont - Városháza történelmi	
	archívum és info-tér	36
	Aukciós ház és kiállítóterület	50
	Könnyűzenei központ	
	és zeneiskola	62
	Töltőház és étterem	70
	Boutique hotel és gap-rap	78
	Irodalmi gödör és kiadó	106
	Vallástörténelmi kutatóház	
	és kiállítóterület	118
	Béka-part //	124
	Csónakház és kerthelyiség	126
	Táncakadémia	
	és mozgásszínház	130
	Közterület zóna //	142
	Művészeti központ	
	és műhelyház	144
	Városi strandfürdő	
	és szórakozóhely	148
	Gyermekotthon	
	és egyszülős központ	152
	Látáscentrum és fényudvar	156

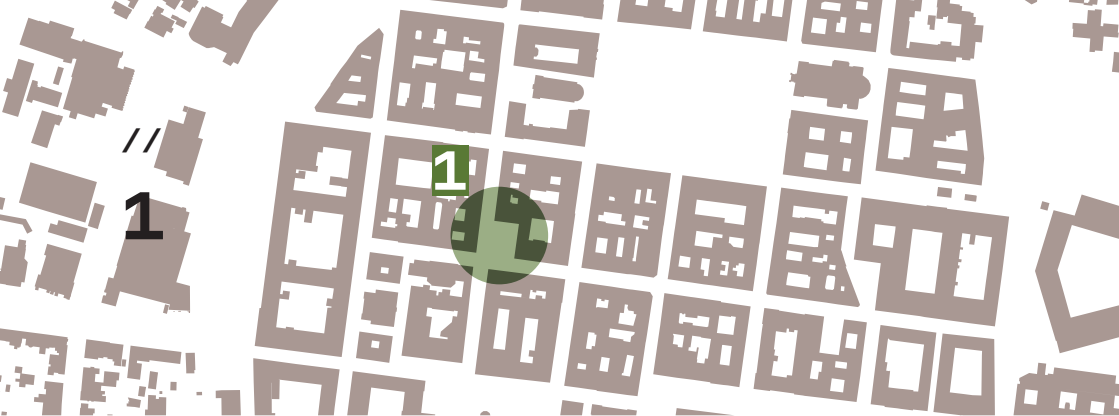
03.1.1 - TÖRTÉNETI VÁROSMAG

1 / Emlékközpont - Várostörténeti archívum és info-tér	32
Hugauf Lotti_Műhelyház és közösségi nappali	38
Körtvélyessy Kata_Aukciósház és galéria	40
Pallós Benedek_Várostörténeti emlékközpont	42
Rápli Anna_Könnyűzenei központ	44
Semsei Anna Dóra_Zenei központ	46
Tölgyes Viktória_Sfera közösségi tér	48
2 / Aukciós ház és kiállítótér	50
Bátorfi Bianka_Találkozások háza	52
Czeglédi Csenge Ágnes_Egyszülős központ és krízisszállás	54
Csonka Jázmin Anna_Aukciósház	56
Kaldenecker Zsófia_Szobrásház	58
Márialigeti Sára_Alkotóház	60
3 / Könnyűzenei központ és zeneiskola	62
Bubán András_Parkhatár, töltőház és étterem	64
Dukay Benedek_Timisoara Music Center , könnyűzenei központ	66
Kecskés Kata_Luca_Pyramis Tánciskola	68
4 / Töltőház és étterem	70
Gortka Marcell_Étterem és irodaház	72
Mochlár Virág_Renova, Közösségi felújító (javító) műhely és kávézó	74
Tóth Adél Márta_Megálló, parkfejlesztés Temesváron	76
>>	

03.1.2 - TÖRTÉNETI VÁROSMAG

5 / Boutique hotel és gap-rap	78
Balla Csenge_Boutique hotel	80
Csernák Marcell_Irodalmi szállás	82
Csertán Tamás_Műterem+lakóhely+kiállítótér	84
Kapás Richárd_Hotel digitális nomádoknak	86
Karászi Vanda_Boutique hotel és kávézó	88
Kasoly Eszter_Ijfúsági park és tömbfejlesztés	90
Lizer Dorottya_Diákszállás	92
Nagyhegyesi Eszter_Fürdőház	94
Rézsó Balázs_Irodalmi közösségi ház	96
Staub Ádám_Boutique hotel	98
Szabó Dorottya_Kép-tér diákház	100
Szelp Anikó_Temesávri Boutique hotel	102
Tibold Csenge_Boutique hotel	104
6 / Irodalmi gödör és kiadó	106
Domokos Lenke_Könyves kávézó és kiállítótorony	108
Komáromy Ábel_Olvasótorony	110
Papp Zoé Beáta_Palimpeszt - Könyvtár és emlékezőhely	112
Szaszák Lili_Szent György tér	114
Szendrey Bálint_Próbatorony	116
7 / Vallástörténeti kutatóház és kiállítótér	118
Nagy Regina_Vallástörténeti kiállítótér	120
Záhonyi Nikoletta_Zsinagóga határán	122

EMLEKKÖZPONT - VÁROSTÖRTÉNETI ARCHÍVUM ÉS INFO-TÉR

A várostörténeti archívum és infotér helyszíne különleges. A területen található XVIII. századi polgárház torzója nagyobb mélységekben középkori várostöredékeket rejt. A jelenlegi épületrom, a múlt fragmentumainak jelenléte kézenfekvő szembesülés lehet a velünk élő történelmi hagyatékkal és a történelmi korok egymással átfedésben, egyidejű jelenlétével. A kiemelkedő történelmi jelentősége ellenére a városnak nincs igazán ehhez mérhető gyűjteményes tere, mely átfogó képet adhatna mind a történelmi korok összefüggéseire, mind a város jövőbeli fejlesztéseire vonatkozólag az itt lakók, ide látogatók számára. Az Ormós Zsigmond kezdeményezésére 1872-ben alapított Történeti és Régészeti Társaság beszerzéseiből alapított, eredetileg a Hunyadi kastélyban elhelyezett Bánsági Múzeum rendelkezik történeti gyűjteménnyel a neolitikum időszakától a késő középkorig terjedő időszakra. A feladat olyan kiállítóter és gyűjtemény létrehozása, mely a mindennapi, velünk élő történelem kézzelfogható emlékeit kutatja, teszi mind fizikailag mind interaktív eszközökkel kézzelfoghatóvá. Mindemellett helyet biztosít a város jövőbeli fejlesztési elképzeléseinek bemutatására, a várossal kapcsolatos átfogó ismeretek közlésére és egyfajta korokon és nemzeteken átívelő kulturális gyűjtőtérként biztosítja az emlékek újraélését, továbbélését nagyon hasonlóan az online térben működő Fortepan szabad felhasználású gyűjteményéhez egyfajta épített emlékközpontként. A feladat része a tervezési területen található épületromok építészeti kompozícióban betöltött szerepének megfogalmazása.

//

STT

MŰHELYHÁZ ÉS KÖZÖSSÉGI NAPPALI

alkotó: **Hugauf Lotti**

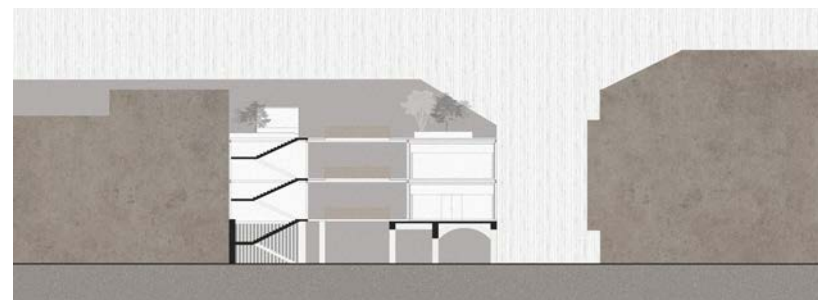
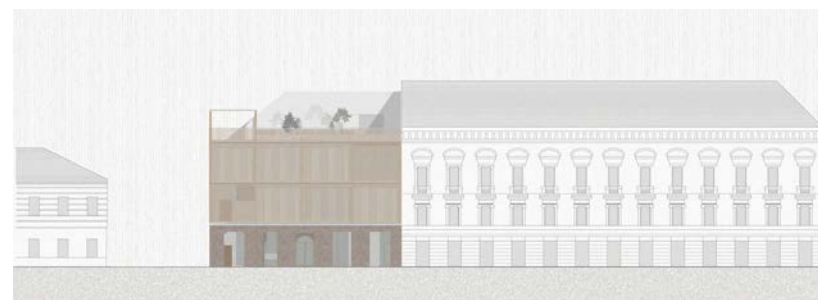
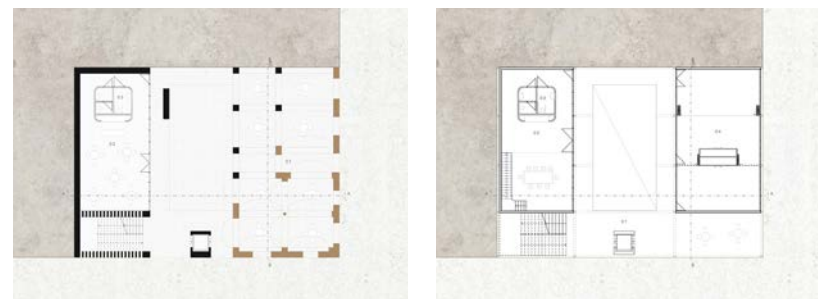
képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fejérdy Péter DLA**

Temesvár kulturális és művészeti életére rácsatlakozva egy műhelyházat terveztem a városban működő kisebb önképzőkörök, művészeti és irodalmi csoportok számára. A régóta üresen álló belvárosi saroktelken a múltból fennmaradt rom vaskos, tömör jellegét követve egy vasbeton szerkezetű földszinti részt hoznék létre, melyet egy kávézóval kiegészítve egy hangulatos találkozóhelyként, különféle kisebb, a műhelyházhoz köthető kulturális események helyszínéként képzelek el. A földszint tömörségével ellentétes könnyűszerkezetes emeleteken a fő funkciókat két különálló épületrészbe soroltam, melyet egy kültéri közlekedőrendszer köt össze.

38

39

//

STT

AUKCIÓSHÁZ ÉS GALÉRIA

alkotó: **Körtvélyessy Kata**

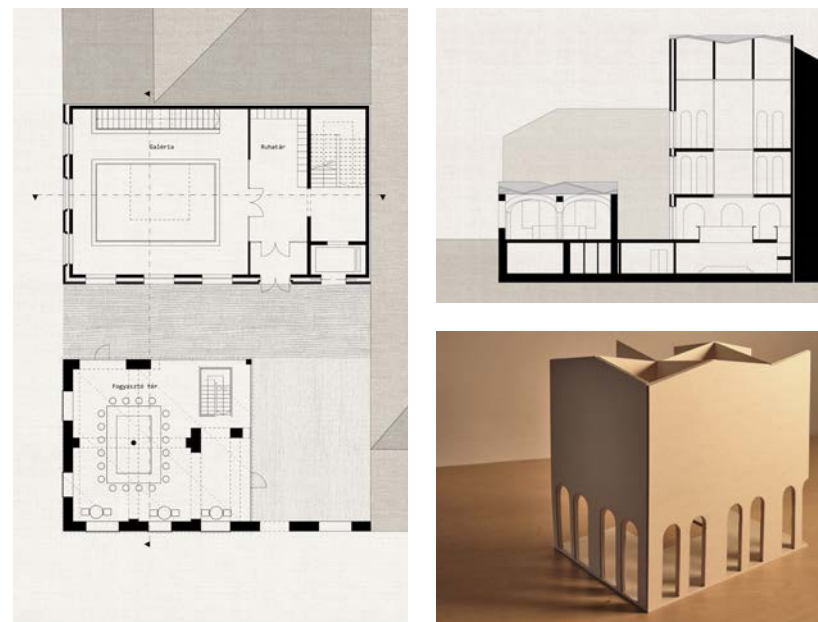
képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Klobusovszki Péter DLA**

A városi sebként üresen álló belvárosi saroktelekre egy aukciós ház és galériát terveztem, mely teret biztosít a művészi élet bemutatásának. A telken található rom egy töredéke a város múltjának, melyet szerettem volna mai valójában hagyni, így az épület tömegét tőle elhúztam és vertikálisan megnyújtottam. A rom tereibe egy kávézó költözött, mely élettel tölti meg a falait. Fontos volt számomra, hogy az aukciós házba minél több természetes fény jusson, így egy felülvilágító hálót helyeztem az épület tetejére, melynek geometriája a rom üvegtetőjében is megjelenik. Az épületen végigfutó vertikális fényfolyosó bevilágítja a pinceszinten elhelyezkedő aukciós teret, a földszinti galériát és az első emeleti irodát.

40

41

//

STT

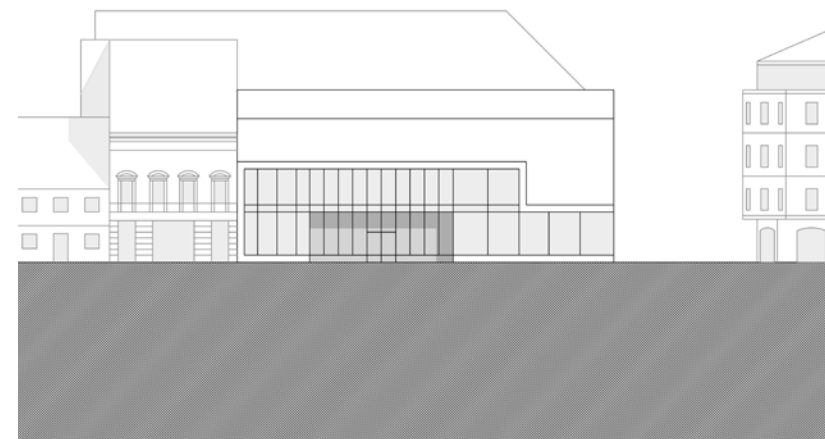
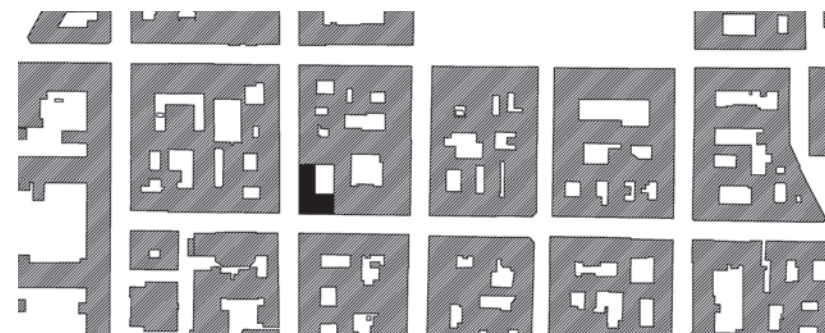
VÁROSTÖRTÉNETI EMLÉKKÖZPONT ÉS ÉTTEREM

alkotó: **Pallós Benedek**

képzés/ tárgy: **IF Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Kemes Balázs DLA**

Az épület kettős funkciót lát el, melyből az étterem a földszintet és a félemeletet foglalja el. A telken álló rom mint a város történelmét megtestesítő műtárgy van körülépítve, mely különleges hangulatot kölcsönöz a fogyasztótérnek és összekapcsolja azokat az emlékközpont tematikájával is. Az éttermet ellátó konyha és tartozékai a pincében található, az állandó és időszakos kiállítótér pedig az emeleten. Az étterem és a kiállítás igény szerint összekapcsolható, például különleges rendezvények alkalmával, de külön is működhetnek. A két funkció leválasztható egymásról, így akkor is kiaknázható a fogyasztói forgalom, mikor a kiállítás már zárva tart. Az épület így két erőforrásra is támaszkodik.

//

STT

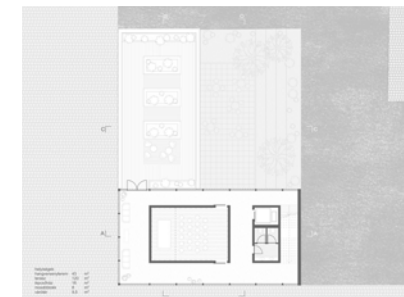
KÖNNYŰZENEI KÖZPONT

alkotó: **Rápli Anna**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fazekas Katalin DLA**

A tervem egy zenei központ Temesvár történelmi belvárosában, amit olyan, főleg fiatal, pályakezdő zenészeknek terveztem, akik nem engedhetik meg magunknak, hogy saját hangszereket vásároljanak vagy próbatermet béreljenek. A zenei központban hangszerkölsönző- és javító műhely üzemel, stúdiók, koncertterem és sok közösségi tér áll a fiatalok rendelkezésére. A tervezési helyszín különlegessége a hajdan itt álló polgári házból megmaradt pár falrészlet és boltív, amit a feladatkiírás alapján megtartottam. A hozzá tett épületrészek méreteit a rom adottságai határozzák meg.

//

STT

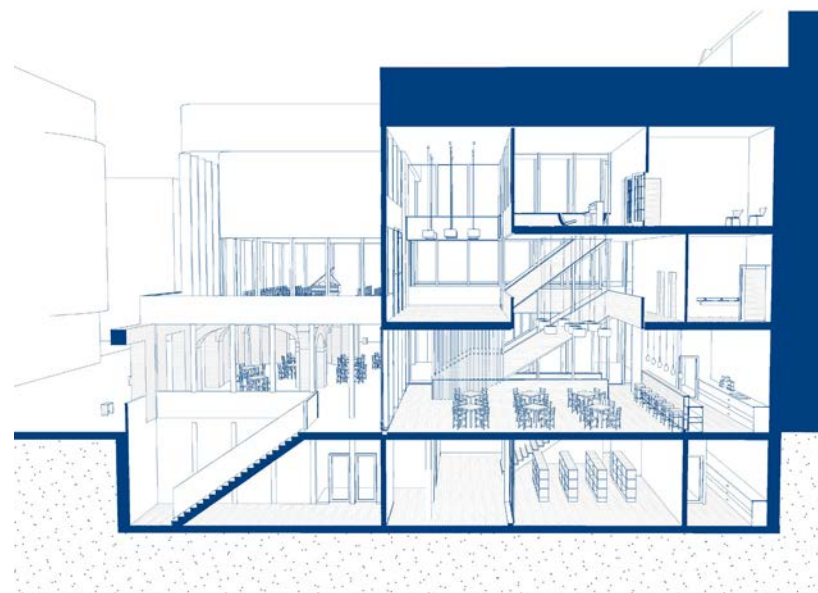
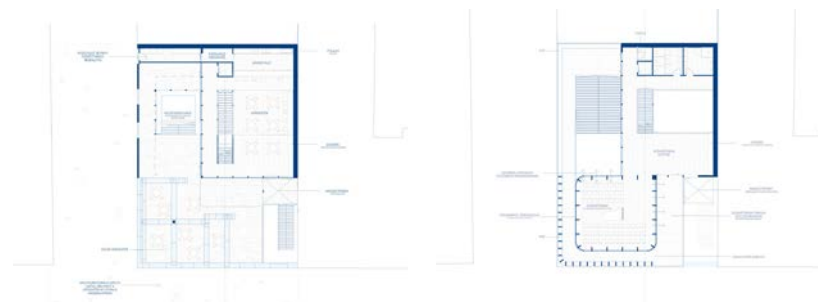
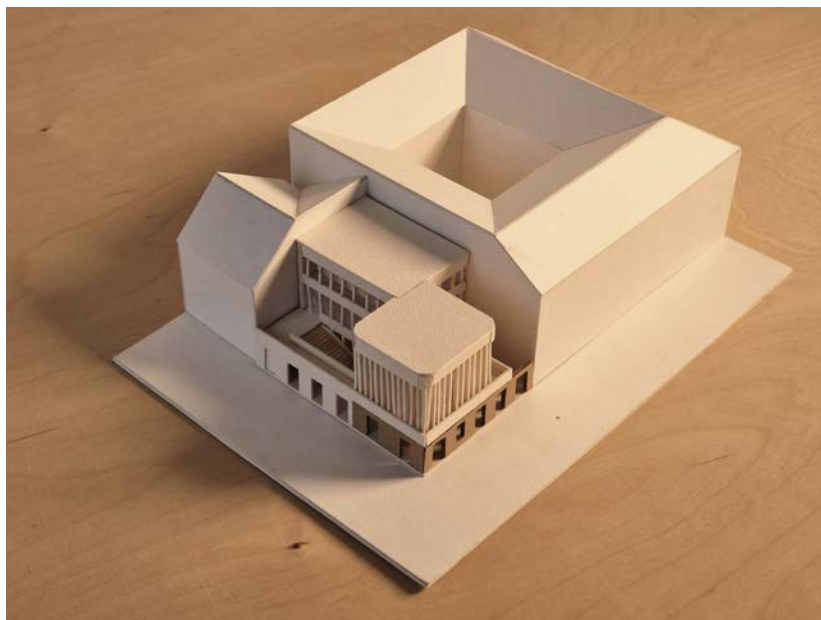
ZENEI KÖZPONT

alkotó: **Semsei Anna Dóra**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Zombor Gábor DLA**

A tervezett beépítés célja Temesvár élettelen köztereinek újragondolása a zene közösségformáló erejével. A sarokfoghíjteleken álló elhagyatott rom raszterének játékoságát újragondolva az egész telekre kiterjesztetem. A romra helyezett, feltűnő előadótér és a mellé épített tömeg reprezentatív lépcsőházon keresztül kapcsolódik össze, két eltérő hangulatú udvart formálva. Az épület különlegessége a külső és belső terek finom összemosódásában rejlik; nyitottsága és titokzatossága felfedezésre ösztönzi az arra járókat, így az nemcsak a közvetlen használói, hanem a városi tér részévé válik.

//

KX

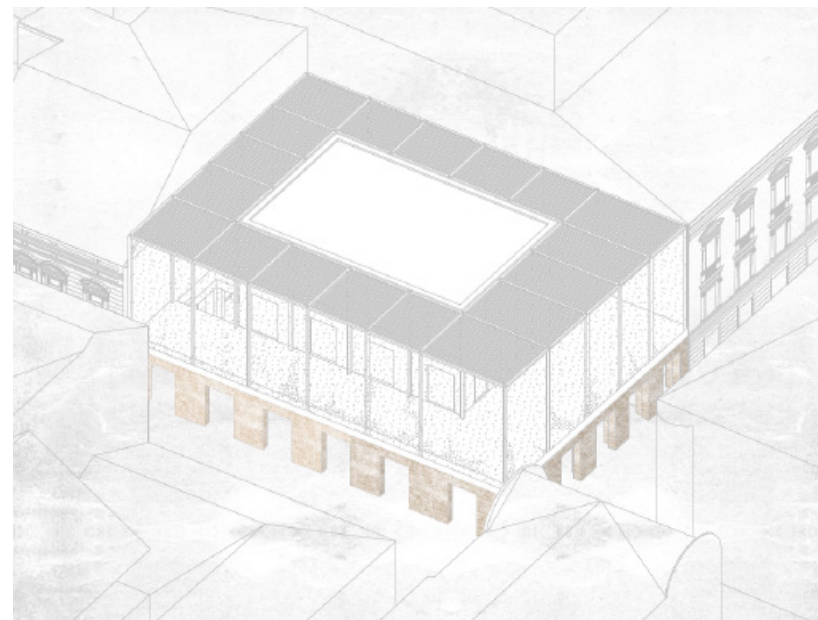
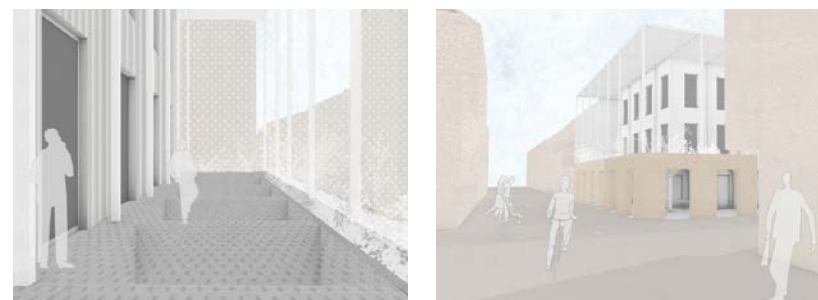
SFERA KÖZÖSSÉGI HÁZ

alkotó: **Tölgyes Viktória**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Komplex tervezés**

konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

A szinte megmenthetetlen állapotban lévő romok által keretezett telek évtizedek óta vár már valamilyen megoldásra. A tervem célja, hogy ezt az állapotot valamilyen mód megőrizve, ám újra élővé téve illeszkedjen a meglévő épületek közé. Az efféle újrahasznosítás kérdéséhez jól passzol a SFERA alapítvány programja, ami egy helyi civil szervezet, amelynek célja a közösségi fejlődés előmozdítása kulturális, szociális, oktatási és környezetvédelmi projektek megvalósításával.

AUKCIÓSHÁZ ÉS KIÁLLÍTÓTÉR

Mennyit ér a művészet? Mindig elgondolkodtató, hogy Vincent Van Gogh kevesebb, mint egy hét alatt festett napraforgókat ábrázoló csendéletei csekély megélhetést biztosítottak a művész utolsó éveire, halála után pedig dollármilliókért keltek el. Andy Warhol amerikai képzőművész, a pop-art jeles képviselője nyíltan kimondja: „Pénzt csinálni művészet, és a jó üzlet a legjobb művészet.” Van-e a művészetnek ára? Megfeleltethető-e az alkotás ára a művészi értékkel? Függetleníthető-e a kettő egymástól? A kérdés építészhallgatóként is nehezen megkerülhető. Hisz van-e az építészetnek ára azon felül, ami a dolog szigorúan vett építést szolgáló tevékenység, ami feletttest jobb híján építőművészetnek hívunk. Ezekre a kérdésekre kereshetjük a választ az aukciósház tereiben.

A történeti városrészben kevés beépítetlen foghíj-helyzet adódik. Az aukciósház és kiállítóter számára kijelölt terület sem az, melyről a feladat kedvéért kijelenthető, hogy meghatározhatatlan korú átépítéseivel nem hordoz várostörténeti értéket, így önálló, beépítetlen telekként ad lehetőséget a program megvalósításához. A feladatként meghatározott aukciósház műkereskedelemmel kapcsolatos alapfunkcióján túl a helyi művészcsoportok számára tartogat kiállítási, megjelenési lehetőséget, műtermekkel kiegészülve alkotóteret. Az aukciós ház ezen felül minden más művészettel kapcsolatos tevékenység befogadására is alkalmas. Művészettörténeti témájú könyvesbolt, könyvtár, restaurátorműhely, festményszakértői képzés oktatóhelyiségei, művészellátó vagy audiovizuális műhely éppen úgy megférnek a falai között, mint a műtárgypiac terei.

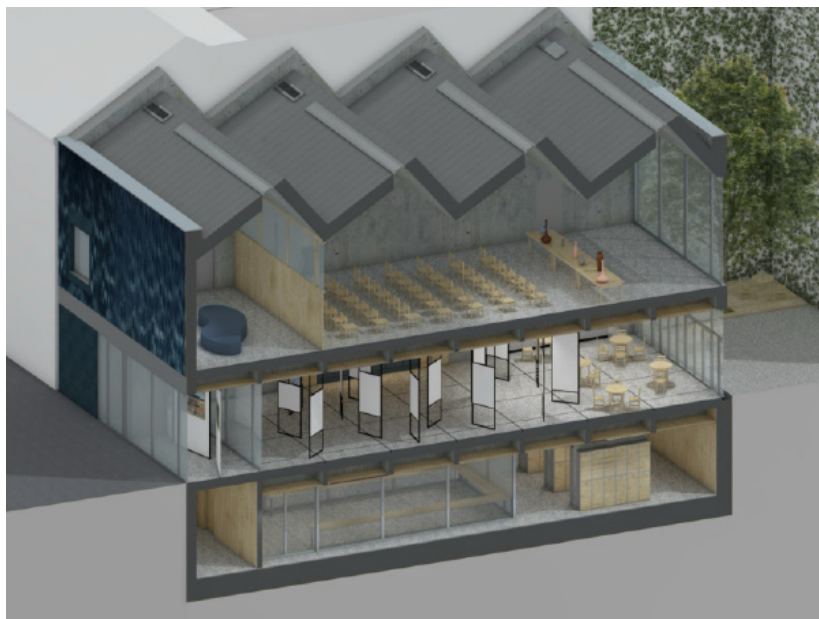
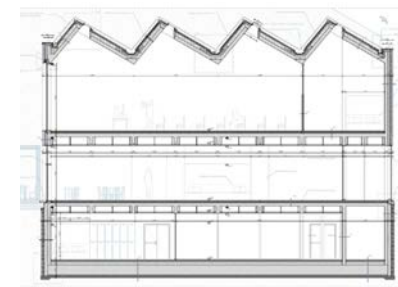
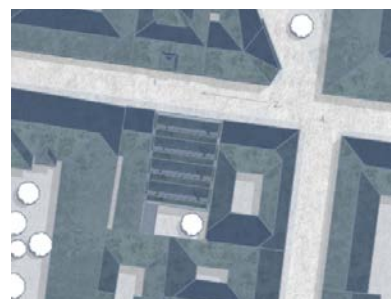
//

DIPLOMA

TALÁLKOZÁSOK HÁZA

alkotó: **Bátorfi Bianka**képzés/ tárgy: **BSc / Diplomatervezés**konzulens: **Fejérdy Péter DLA**

Az épület az aukciós ház és galéria kettős funkcióját tölti be, melynek központi gondolata, hogy kapcsolatot teremtsen a város és a művészek között. A háromszintes kialakítás minden szintjén egy központi közösségi tér található, amelyet kiszolgáló helyiségek és egy közlekedő mag fog közre, ezáltal biztosítva a funkcionális és vizuális kiegyensúlyozottságot. Az épület három alapvető funkciót ölel fel: műtárgyak restaurálását, kiállítását és aukciók lebonyolítását. A funkciók mindegyike külön szinten kapott helyet, ezzel tudatosan erősítve a helyiségek közötti hierarchiát, miközben egy átgondolt és logikus térszervezési rendet valósít meg.

//

STT

EGYSZÜLŐS KÖZPONT ÉS KRÍZISSZÁLLÁS

alkotó: **Czeplédi Csenge Ágnes**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**
konzulens: **Klobusovszki Péter DLA**

A telek Temesvár belvárosában két felújított 1800-as évekbeli ház közé ékelődött. A helyszínen megmaradt homlokzati csomak a központ bejárata lett, szimbolizálva a kitartást és az új élet reményét. A földszinten olyan funkciók kaptak helyet, mely bármilyen egyszülős családnak segítséget adhat a szülő nemétől függetlenül. Az emeleteken lakóegységek találhatóak, melyeket egyedülálló anyák vehetnek igénybe gyermekeikkel. A lakóegységek kialakítása lehetővé teszi a privát és a családi időtöltést is, a közös helyiségek és a tetőterasz pedig a családok közötti barátkozást segíti elő. A magas tűzfalak növényfuttatásra és játékok telepítésére lettek hasznosítva, az épület tömegformálása pedig elősegíti, hogy minél több fény jusson bentre.

//

STT

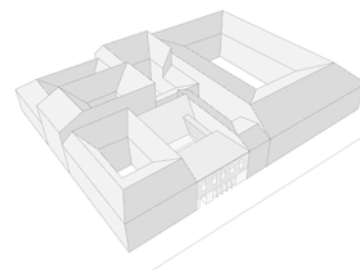
AUKCIÓSHÁZ

alkotó: **Csonka Jázmin Anna**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fejérdy Péter DLA**

Temesvár történelmi városközpontjába terveztem két tagból álló épületegyüttest. Az egyik épület, maga az aukciós tér épülete, ami a foghíjas telek belső részére került, ezzel kicsit privátabb pozícióba helyezve azt. Ezen épületet egy közösségi kertként szolgáló belső udvar választja el az utcáfrontra került háztól. Itt a földszint egy kávézónak, fórumnak ad helyet, ahol kisebb galéria is berendezhető. Ezen tér vizuálisan is és fizikailag is kapcsolatban áll az aukciós térrel. Az emeleten egy nyitott terű restaurátorműhely található. Az épületek kiszolgálóhelyiségei a pincébe, illetve egy tűzfal menti sávba kerültek elrendezésre, melyeket híd köt össze, így a szabad átjárást biztosítva az emeleti szinteken is.

SZOBRÁSZHÁZ

alkotó: **Kaldenecker Zsófia**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Komplex tervezés**

konzulens: **Vannay Miklós DLA**

Az épület egy fémműves szobrásműhelynek és szoborparknak ad helyet Temesvár városának egy érdekes határpozíciójában. Az épület határoló membránja egy "állványzat", amin fém és polikarbonát homlokzatburkolat került kiosztásra. Az épület vonalai egy raszteren rajzolódnak ki, központi elemeként egy belső udvar áll. A lenti szoborpark és a fenti műhely belső tereit a tartószerkezetek definiálják, amelyek felfelé haladva könnyednek el.

//

STT

ALKOTÓHÁZ

alkotó: **Márialigeti Sára**

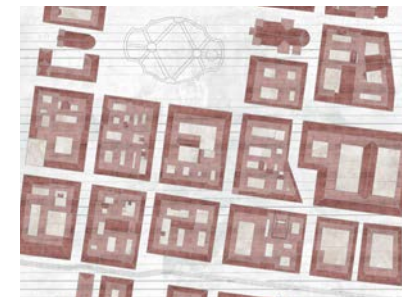
képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Zombor Gábor DLA**

Temesvár történelmi belvárosában található foghíjtelekre készült az Alkotóház terve. Az épület tömege a környékre jellemző, belső udvaros beépítést követi, a belső terek formálását azonban már a funkció ihlette. A földszinti tér kiállítások és rendezvények helyszínéül szolgál, míg a műhelyek üveges megnyitása lehetőséget ad arra, hogy a hétköznapi ember betekintést nyerjen a művészek mindennapjaiba, az alkotás folyamatába. Ehhez elengedhetetlen a fény, ami az egész épületet lefedő üvegtetőn jut be a belső terekbe. Az árnyékolást kerámiabagett fedés biztosítja, anyagában kapcsolódva a környező épületekhez. Az ezt tartó látszó tetőszerkezet különleges atmoszférát kölcsönöz a belső tereknek.

60

61

KÖNNYŰZENEI KÖZPONT ÉS ZENEISKOLA

A zene az emberiséggel egyidős. Eredetéről több elmélet született: Charles Darwin az állatvilág kiadott hangjaira vezeti vissza keletkezését, mások szerint a közös munkavégzés során született munkadalok voltak meghatározóak, többen rituális szertartások mantráit gondolják a zene kialakulásában alapvetőnek. Talán ez nem is lényeges. A zene maga központi szerepet játszik életünkben, a zenehallgatás és zenélés maga már nem. Eltűntek központjai. Mióta visszük magunkkal egyszemélyes élményként láthatatlan bluetooth fülhallgatóinkból sugározva, azóta nincs kitüntetett helye a zenének. Talán ez a fajta hordozhatóság tette, hogy a 18. század végével kereskedelmi forgalomban is megjelenő kották által a zene népszerűsíthetővé, elérhetővé vált tömegek számára, a zenei darabok bekerültek az otthonokba, közparkokba és táncteremekbe. A zene elérése közvetlenné vált. Ennek következő fokozata a zenehordozókon keresztüli zenehallgatás, majd a teljes helytől független zenehallgatás. Koncertteremek, zenei előadóterek persze jelen vannak életünkben, de a hiányoznak a helyek, ahol könnyen, hétköznapi energiáinkkal tudunk kapcsolódni a zenéhez. Ahol a zene nem műfajilag könnyű, hanem közelségében. Ahol szabadon alakulhatnak a zenei formációk, ahol mindenki lámpaláz nélkül megszólaltathatja hangszerét mások előtt, ahol délután be lehet sétálni egy zavartalan gyakorlásra, ahol legjobb minőségben meghallgathatóak kedvenc számaink. Ahol hangszerek várnak ránk. A feladat a történeti városrésznek ezen kitüntetett, beépítetlen területén létrehozni zenei központot, amely befogadó, mely részévé válik életünknek és amely újra részévé teszi életünknek a zenét.

//

STT

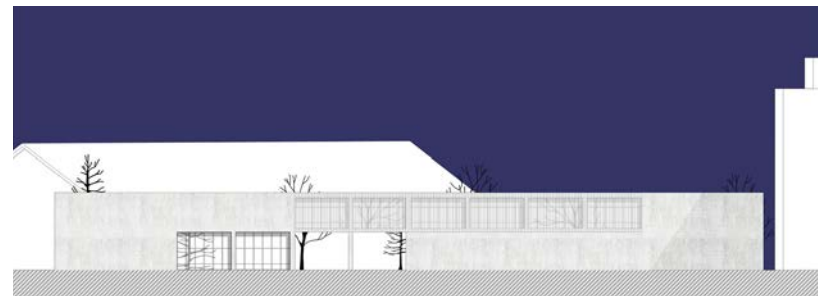
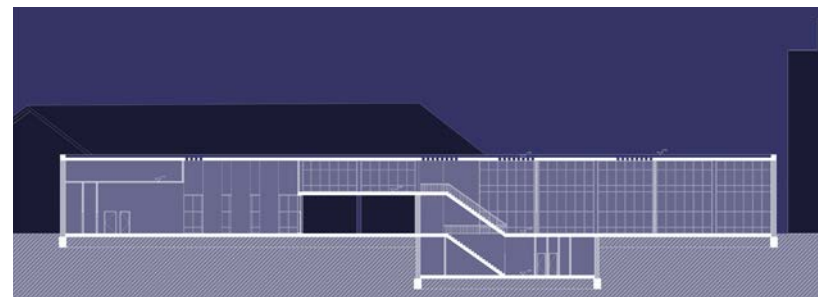
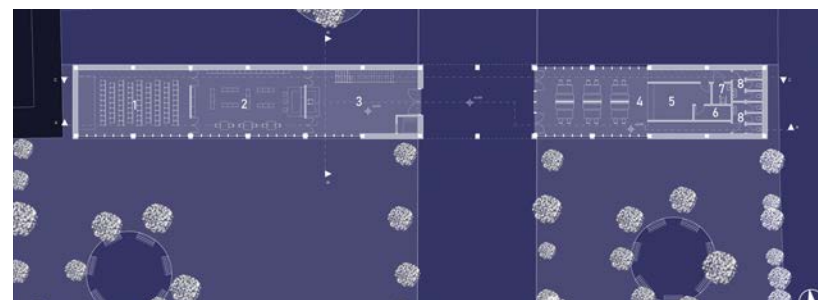
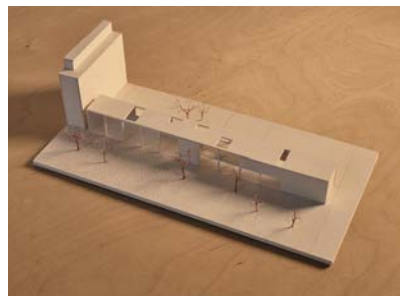
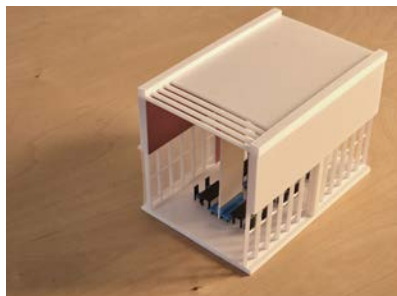
PARKHATÁR, TÖLTŐHÁZ ÉS ÉTTEREM

alkotó: **Bubán András**

képzés/ tárgy: **IF Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Vannay Miklós DLA**

A terv Temesvár Parcul Civic parkjának egy kiemelt, szélső részére készült, töltőház (könyvtár és előadóterem) és étterem funkciókkal. A helyszín megkövetelte egy olyan épület tervezését, ami egy átjáróként funkcionál a város és a park között. Ez megjelenik a ház megnyúló alaprajzán és ezzel a teret lezáró jellegén, a ház közepén található átjárón, amit egy arra merőleges „sétány” is kijelöl, valamint a ház homlokzatain is: a park felé fordulva nyíltabb jelleg, a város felé fordulva zártabb jelleg. A töltőház épületrész funkciói úgy lettek elhelyezve, hogy azok egymás előtereként is működjenek. Az épület homlokzatai fehér betonból, mattüveg lamellákból és függönyfalakból állnak össze.

//

STT

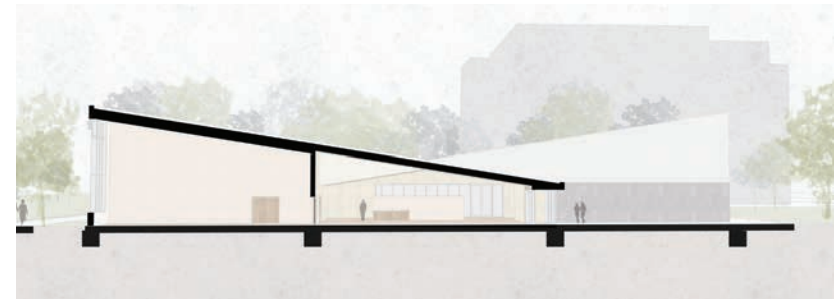
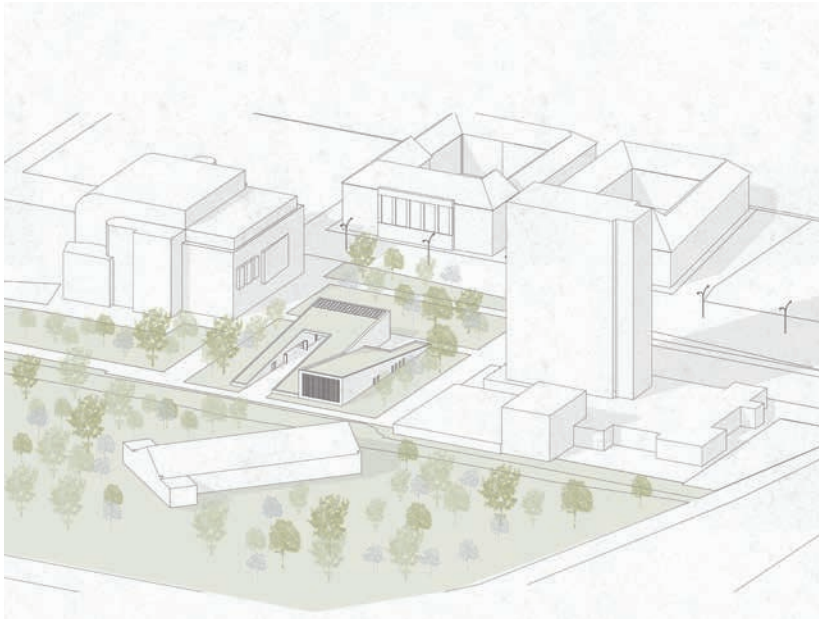
TIMIȘOARA MUSIC CENTER, KÖNNYŰZENEI KÖZPONT

alkotó: **Dukay Benedek**

képzés/ tárgy: **KIE Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Bartha András Márk DLA**

Az épület Temesvár központjában helyezkedik el, egy park szélén, két modernista épület, egy bevásárlóközpont és egy hotel között. Az épület szeretne a park folytatása lenni, ezért két rámpa szerű épületrészből áll, ami növényzettel van borítva. Az épület helyet ad egy koncertteremnek, ahol könnyűzenei előadásokat, illetve rendezvényeket lehet tartani. Emellett az épületnek van egy külső része is, ami nyáron egy közösségi térként funkcionálhat, illetve kültéri koncertekre is alkalmas hely. Az épületben az előadások mellett zenekarok, különböző zenei formációk tudnak próbálni, így is lehetőséget adva a zenészeknek hobbijuk, hivatásuk megélésére.

//

STT

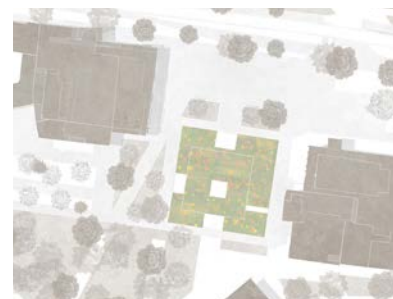
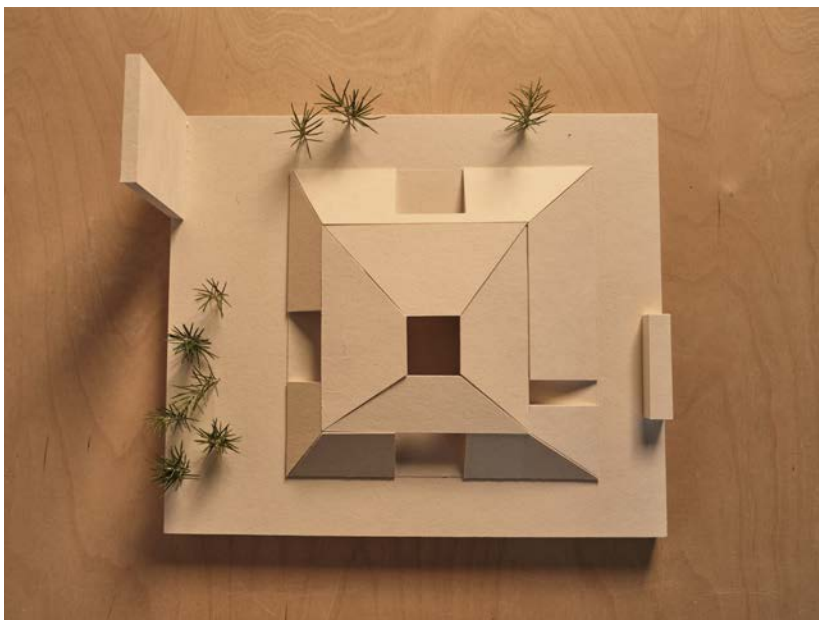
PYRAMIS TÁNCISKOLA

alkotó: **Kecskés Kata Luca**

képzés/ tárgy: **KIE Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Klobusovszki Péter DLA**

Tervem középpontjában a belső udvar áll, amely köré rendeződik az egész épület. A földszinten helyezkednek el a kiegészítő funkciók, de az épület lelke az alsó szinten található a fő rendeltetéssel. A telek érdekes adottságokkal rendelkezik. Észak felől egy forgalmas út, nyugatról egy pláza, keletről egy magas szálloda, míg déli irányból egy hatalmas park veszi körül. Az épület formája, a piramis szimbolikus jelentéssel szolgál. Az ókori egyiptomiak szerint a kúp-szerű tárgyak felerősítik a spirituális energiát, csakúgy, mint a tánc, amely ősi önkifejezési forma és szimbolikus mozdulatain keresztül segíti érzelmeink, gondolataink és belső energiánk szabad áramlását

TÖLTŐHÁZ ÉS ÉTTEREM

Temesvár 250 849 lakosával Románia harmadik legnagyobb városa, és mint nagyváros jócskán érezhető benne a városi lét összes nehézsége, amivel az emberiség lassan 70 százalékának küzdenie kell. A nagyobb népsűrűség, az élet felgyorsult ritmusa, állandó zaj- és fényszennyezés, a feldolgozhatatlan napi ingerek folyamatos növekedése, a társadalmi elidegenedés, életünk digitális áthangolásának újkeletű gyötrelmei állandó stresszhelyzetet teremtve merítik lelkünk lítiumcelláit. Szükségünk van helyekre, ahol mikropihenések formájában átmenetileg leállíthatjuk ezt a merülést és különböző tudatosan választott technikákkal ismét feltölthetünk. Ahogy lassan életünk részévé váló elektromos eszközeinknek, úgy nekünk is igényünk van velünk kompatibilis csatlakozóval szerelt töltőre. Az építészeti feladat célja olyan élet-tudat központ létrehozása, mely a városi lét által önkéntelen vállalt terhelést csökkenti és segít revitalizálni elménket, testünket egyben új életviteli technikák, pszichológiai receptek segítségével fejleszti városi, társadalmi tűrőképességünket. A tervezendő épület sokcélú módon adjon helyet minden fenti tevékenységhez, mely testi és lelki fronton képes új erőt biztosítani a városi léthez. Mivel épületünk egy jelenleg intenzíven használt, de rendezetlen parkolóterület helyére készül, így a tervezendő épület teremtsen lehetőséget ezen gépjárművek elhelyezésére és a kor elvárásainak megfelelően elektromos közlekedési eszközök bérlésére, tárolására, töltésére.

//

STT

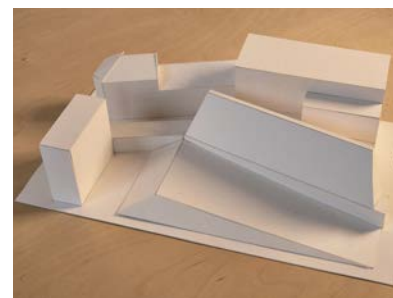
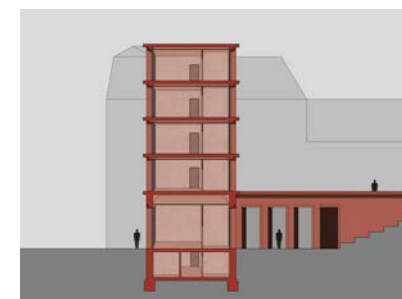
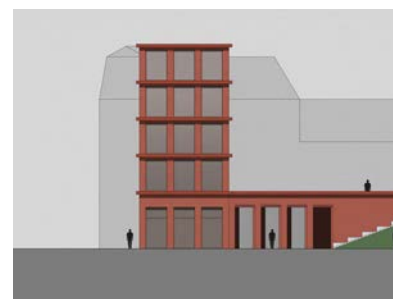
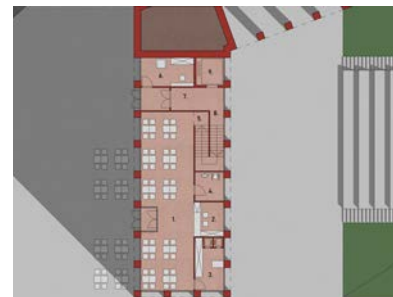
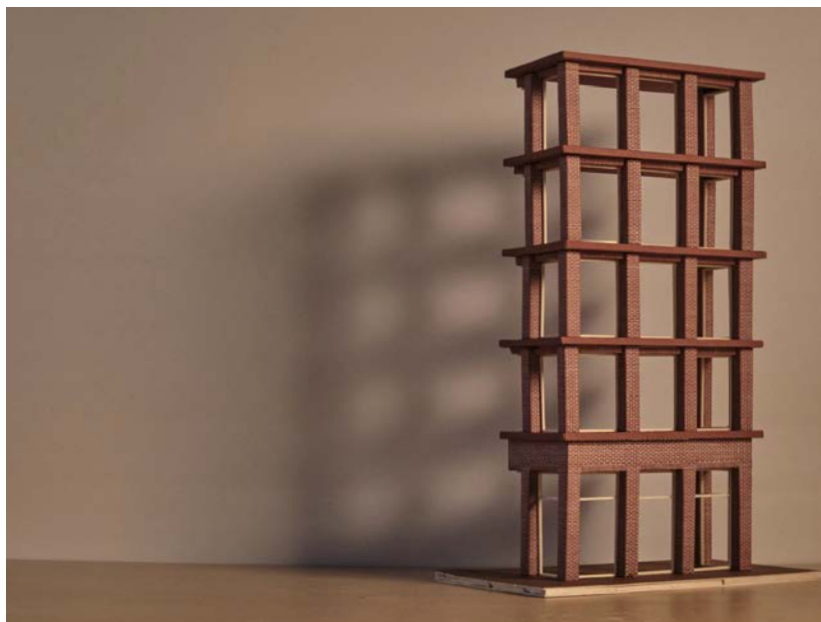
ÉTTEREM ÉS IRODAHÁZ

alkotó: **Gortka Marcell**

képzés/ tárgy: **IF Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Klobusovszki Péter DLA**

A jelenleg parkolóként hasznosított telek a belváros szélén fekszik, a „Polgári Parkban”. Találni itt 2 klasszikus stílusú épületet; egy ízlésesen kialakított panelházat, érdekes formával és téglaburkolattal; és egy "ronda" bevásárlóközpontot. Ezt egy magas növényfal takarja, a szomszédos lakóház figyelembevételével. A növényfal egyben kilátóként is szolgál a park felé. A többi épület közelébe egy magas, kettős funkcióval rendelkező épület kerül. Földszintjén (és a pincében) étterem, 4 emeleten bérelhető irodák vannak. Az épület klasszikus és modern irodaházakat idéző kialakítást kap a könnyű kivitelezésért és az illeszkedés okán. A két elemet egy közös alap fogja össze. A külső kis nézőtér alkalmas kültéri események megtartására.

//

STT

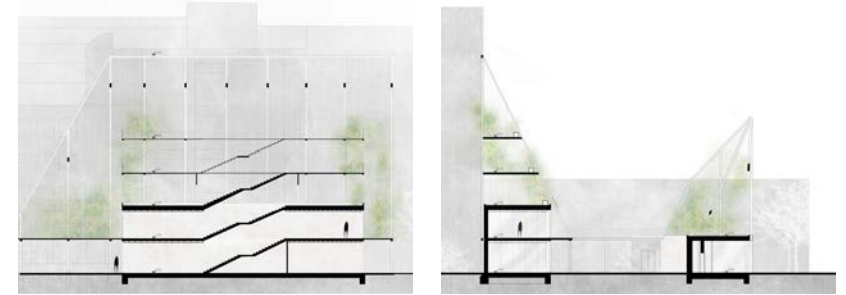
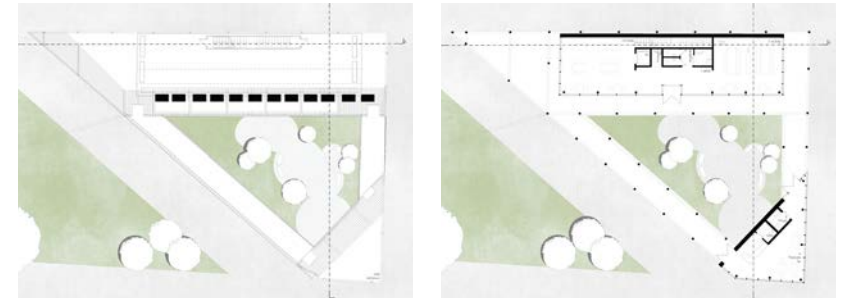
RENOVA, KÖZÖSSÉGI FELÚJÍTÓ (JAVÍTÓ) MŰHELY ÉS KÁVÉZÓ

alkotó: **Mochlár Virág**

képzés/ tárgy: **KIE Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Klobusovszki Péter DLA**

Célom egy olyan hely megalkotása volt, ahol a kreativitás és a kézműves-ség segítségével új életet nyerhetnek a sérült tárgyak. Az épület műhe-lyei eszközöket és szakértői segítséget biztosítanak a látogatóknak, hogy saját kezűleg javíthassák meg használati tárgyait, emellett a különféle workshopok lehetősége a lelki feltöltődést is szolgálja, biztosítva a tárgyak-nak és a léleknek is megújulást az alkotás folyamatán át. A terület újrafunk-cionálásával a városszövet értékes részévé válik, harmonikusan kapcsolódva a parkhoz és a városi tájhoz. Ahogy a funkció igyekszik felhívni a figyelmet napjaink egyik legégetőbb problémájára, úgy az épület külső megjelenésével karakteres válaszokat kíván adni a helyszín kihívásaira.

//

STT

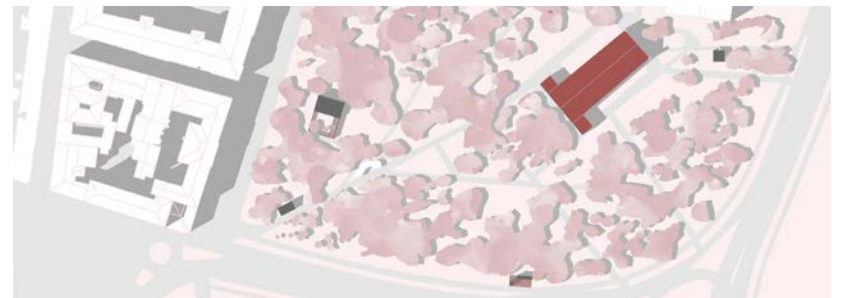
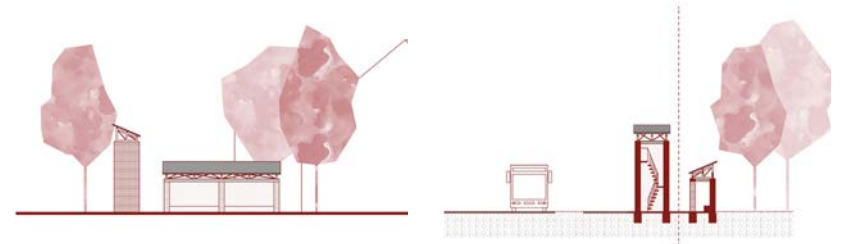
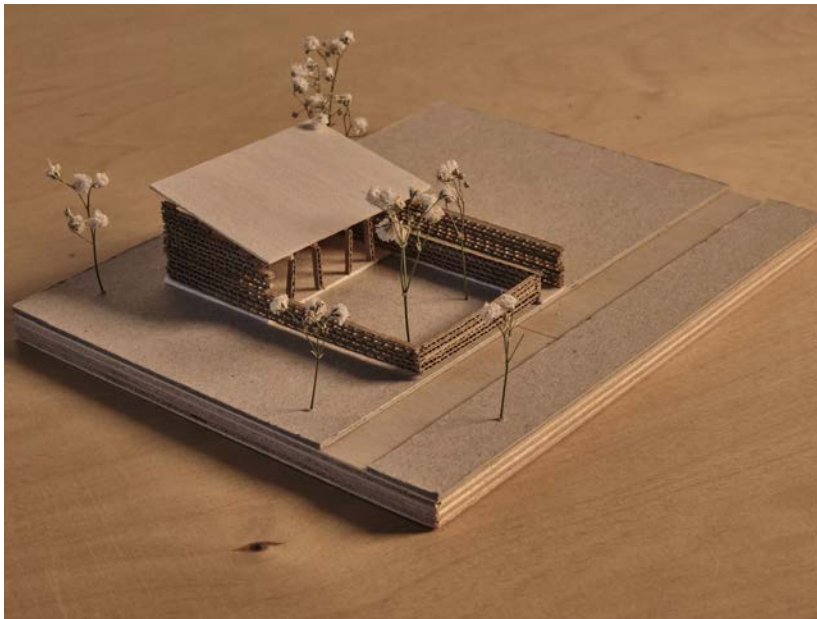
MEGÁLLÓ, PARK FEJLESZTÉS TEMESVÁRON

alkotó: **Tóth Adél Márta**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció (osztatlan)**

konzulus: **Kemes Balázs DLA**

Az eredeti program szerint egy töltőház került volna erre a helyszínre, a park és a városmag közé. Arra törekedtem a tervezés során, hogy a fel-töltődés színtere maga a park lehessen, minél jobban használható legyen mindenki számára. A jelenlegi bejárati szituációkat vizsgálva próbáltam különböző pontokat kialakítani, így végül 5 további elemet helyeztem el, amelyek a park kapujaiként is szolgálnak. A kollekciónak darabjai így a kávézó, joga pavilon, értékmegőrző pont, ivóvíz-pont és buszmegálló lettek, valamint közéjük sorolnám a már meglévő színház épületét is, ami beleillik a pihenő-állomások sorába. A park megállói arra buzdítanak, hogy minőségi időt töltsünk el itt, akár egyedül, akár közösségekben.

BOUTIQUE HOTEL ÉS GAP-RAP

A boutique hotel szállodaipari kategóriája alapján kisszámú szobaegységgel, egyedi kialakítású, tematizált belsőépítészettel kialakított szobákkal, a vendégekkel közvetlenebb kapcsolatot tartó személyzettel rendelkező, egyedi stílusú szálláshely. Ez a kategória a nagy szállodaláncok kínálata mellett külön arculati branddé nőtte ki magát. A folyamatosan kreatív érdekességeket kínáló, dizájn ötleteket unásig halmozó terek ugyanakkor fojtogatnak, a nyugalom megzavarására alkalmas építészeti eszközökkel, képletszerű klisékkel manipulálják a kikapcsolódásra vágyó tudatot. Lehet-e ebben megújulni? Lehet-e olyan boutique hotelt tervezni, ahol a szobaegységek egyedisége nem nyomasztó plázahangulatot képvisel, hanem valahogy a tényleges, a város minőségeivel összefüggésbe hozható hangulatokból építkezik, színességével, összetettségével részévé tud válni az eredendően is sokarcú belvárosi tömbnek. Erre kínál lehetőséget egy sajátosan összetett telektömb frissen foghíjassá váló telekrésze, mely kimondottan kisméretű szállodai egység elhelyezésére alkalmas. A feladat további izgalmát adja a hotel kiegészítésekén elhelyezendő funkció, mely a telektömbön belül, a zártosuló beépítésben létrejött rés-helyzetre tervezendő.

//

DIPLOMA

BOUTIQUE HOTEL

alkotó: **Balla Csenge**képzés/ tárgy: **BSc / Diplomatervezés**konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

Temesvár multikulturális városa, amelyet sokszínű kulturális élete miatt Kis Bécsnek is neveznek, ez inspirálta az én épületemet is. A projekt egy művészhotel, amely műteremmel, kiállítóterrel, apartmanokkal és tetőterasszal rendelkezik. Az épület modern, 6 emeletes, pinceszinttel. A pincében gépészeti helyiség és látványraktár kapott helyet, a földszinten recepció és kiállítóter található. Az első emeleten a műterem, míg a felsőbb szinteken apartmanok helyezkednek el, összesen négy kétágyas szobával. A tetőteraszon bárpult és pihenőhelyek találhatók.

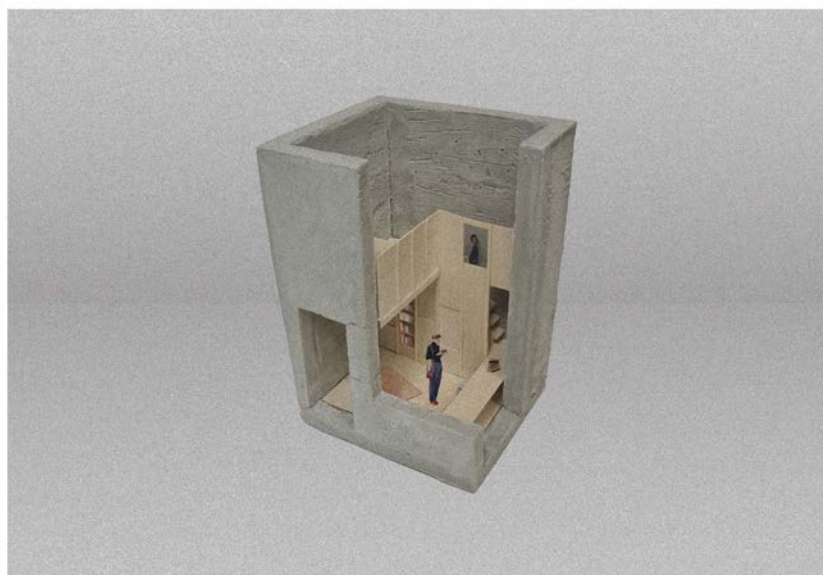
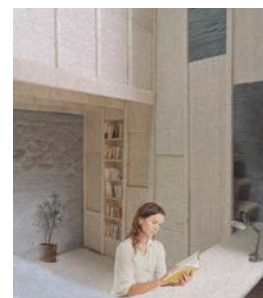
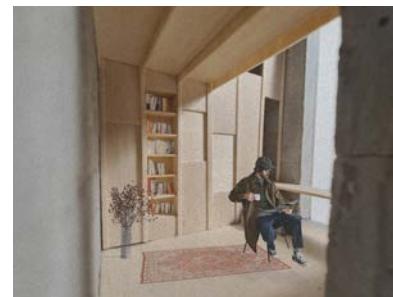
//

STT

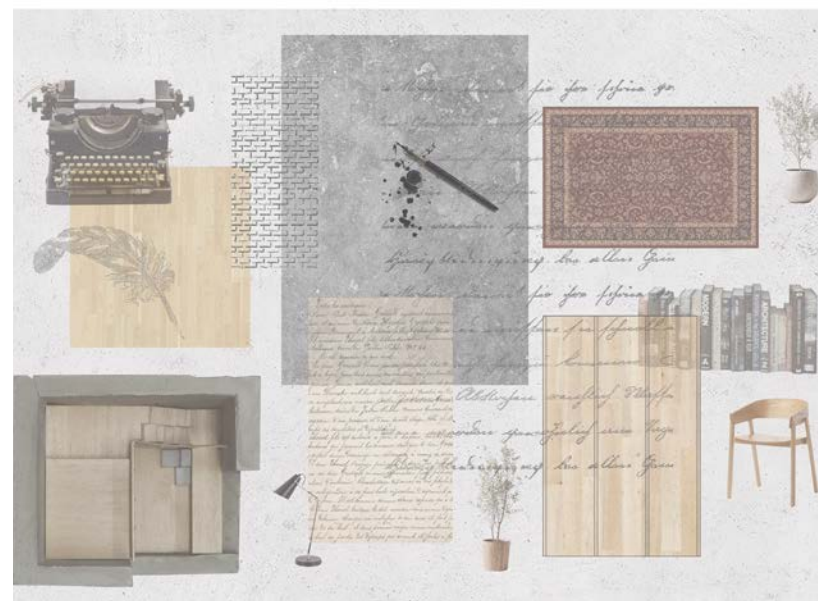
IRODALMI SZÁLLÁS

alkotó: **Csernák Marcell**képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

A tervezés során az épülettömbben található könyvtárhoz szerettem volna kapcsolódni egy irodalmi szállás tervezésével. Törekedtem egy élettel teli belsőudvar kialakítására, amelyet az épületet is körbeölelő előtető tagol. A szállás vasbeton szerkezetű, amely a belső tereiben nyers megmunkálású, illetve fa beépített bútorokkal lett kiegészítve. Az épületben a közösségi tereken kívül kétszintes alkotói lakrészeket hoztam létre, amelyek galériás kialakításúak. A visszahúzott galériák kettéosztják a pihenés és az alkotás helyszíneit, azonban erős téri kapcsolatot hagy köztük. A lakrészek két szint magas ablakokkal lettek ellátva, amelyek a belső terekből kinyitják a világot, viszont az utcáról rejtélyesebbé teszik az épület.

Csernák Marcell /// STT /// Temevár /// 05. helyszín /// Irodalmi szállás /// belsőépítészeti tervváz /// 2024. 12. 13.

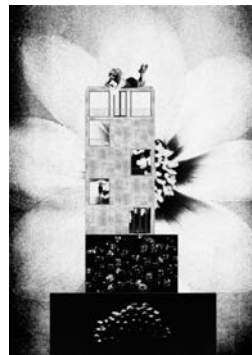
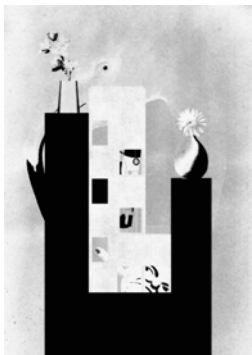
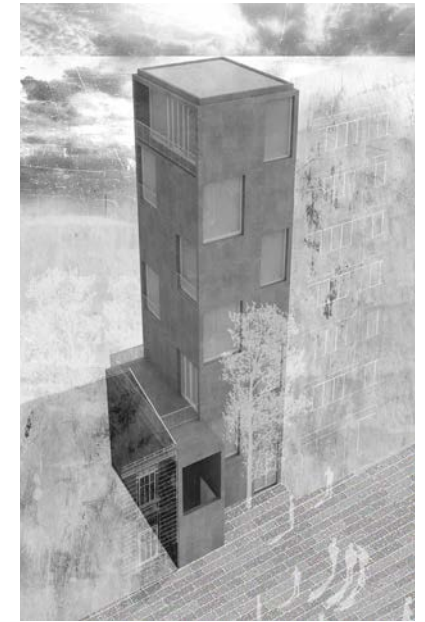
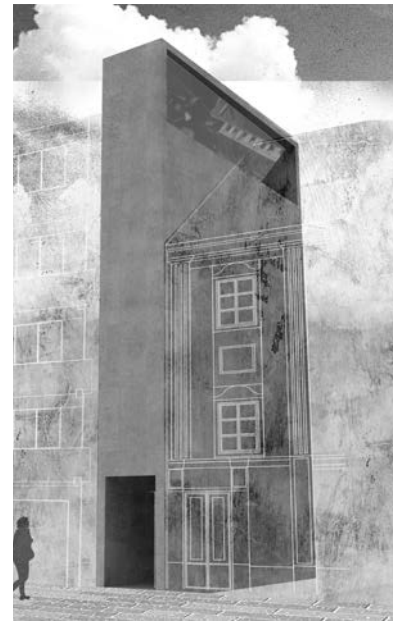
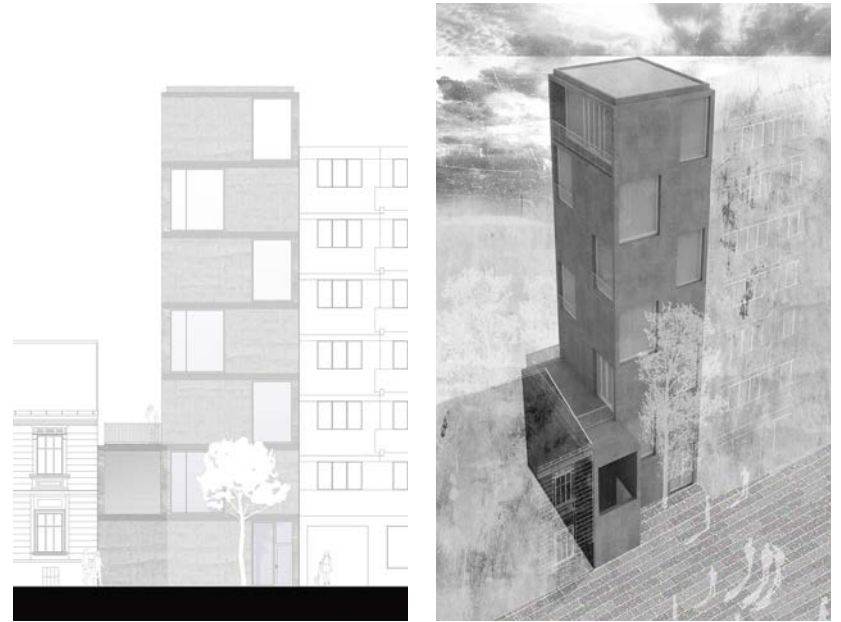

//

STT

MŰTEREM+LAKÓHELY+KIÁLLÍTÓTÉRalkotó: **Csertán Tamás**képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**
konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

Célom, hogy a temesvári Nyugati Egyetem művészhallgatói számára lehetőséget biztosítsak első jegyzett kiállításuk létrehozására az egyetem utáni évben. A többcélú épület most is vegyes tömböt fejez be egységes zárt sorú beépítéssel, míg a tömbbelsőben olyan kert jön létre, mi egyaránt nyújt kikapcsolódási lehetőséget a lakók, kiállítási lehetőséget a művészek előtt. Az épület egyszerű tipológiájú elemek - fal, nyílás, födém - egyszerű kombinációjából építkezik, háttérbe húzódik és teret ad, amit használói tölthetnek meg. Funkcionális felépítését is a lehetséges leg-egyszerűbb felé törekvés határozza meg, akár csak kétanyagú vasbeton-fa építőanyagait.

//

STT

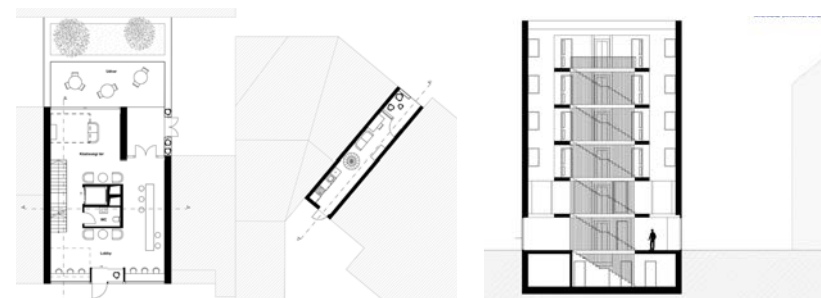
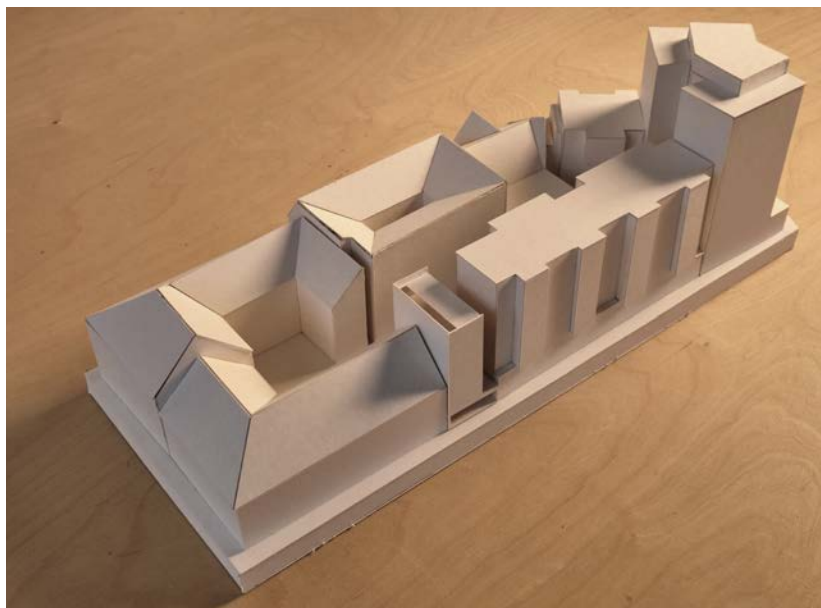
HOTEL DIGITÁLIS NOMÁDOKNAK

alkotó: **Kapás Richárd**

képzés/ tárgy: **IF Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Bartha András Márk DLA**

A digitalizáció virágzásával egyre népszerűbb a digitális nomád életmód, ahol munka és utazás összefonódik. Ez a hostel kifejezetten ezt a modern közösséget célozza meg. A 27 személy befogadására alkalmas szállás többfunkciós tereket kínál: lehetőséget ad a munkavégzésre, főzésre, társasági életre és pihenésre egyaránt. A belvárosi elhelyezkedés pedig ideális azoknak, akik a város felfedezésére vágyanak. Ez a koncepció tökéletesen ötvözi a produktivitást, a kényelmet és a kalandvágyat, kielégítve a modern utazók összetett igényeit egy helyen.

BOUTIQUE HOTEL ÉS KÁVÉZÓ

alkotó: **Karászi Vanda**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Komplex tervezés**

konzulens: **Fazekas Katalin DLA**

Temesváron nagyon különböző arculatú épületekkel találkoztam, így az ide tervezett hotel homlokzati rendszerét is ehhez a „sokszínűséghez” szerettem volna illeszteni. Ezt egy a homlokzat elé szerelt növényhálóval tettem meg, amely felfut az épület tetejére és a tetőterazon árnyékolóként funkcionál. A hálóval egyben ki is szerettem volna hangsúlyozni a hotelt, hívogatóvá szerettem volna varázsolni az arra járók számára, hogy minél több látogatót vonzhasson be, akár csak egy kávézós baráti beszélgetésre.

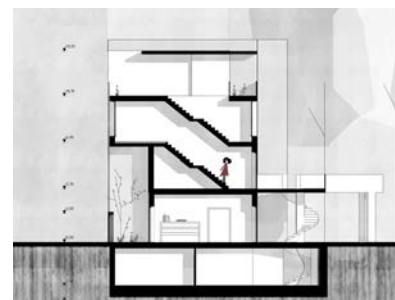
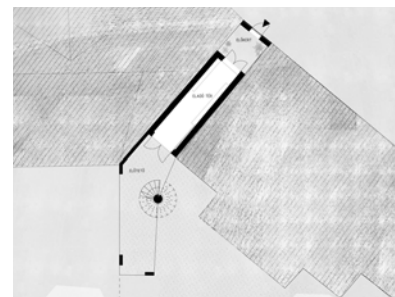
IFJÚSÁGI PARK ÉS TÖMBFEJLESZTÉS

alkotó: **Kasoly Eszter**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Kemes Balázs DLA**

A Temesvár belvárosában található tömb belső udvarának megújítása, fél privat kertté alakítása egy hangulatosabb, csendesebb használhatóbb lakókörnyezetet teremtene az ott élőknek. A tömb két foghíjtelkére terveztem egy-egy, az ide való bejutást szűrő, felügyelő épületet. A kisebbik egy vintage boutique. Ez a meglévő klasszicista falmaradvány mögött meghúzódva, onnan az utcára kilesve őrködik. A nagyobbik telekre egy ifjúsági szállót terveztem. Ennek földszintje egy szabadpolcos kávézóként kommunikál, biztosít összeköttetést a kerttel. Az épület vázkerámia tartószerkezete egy falas világot teremt, amelynek külső, belső oldalát vakolatí játékok gazdagítják.

//

STT

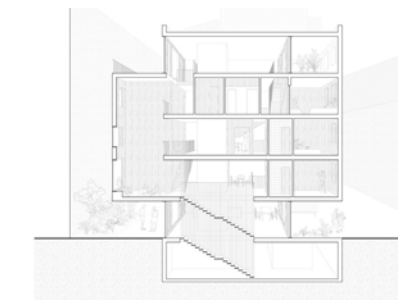
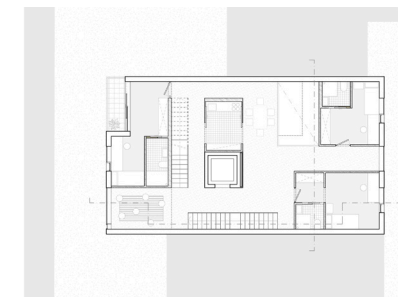
DIÁKSZÁLLÁS

alkotó: **Lizer Dorottya**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fejérdy Péter DLA**

A terv két foghíjtelek beépítésére ad egy lehetséges megoldást Temesvár belvárosában, melyeket egy közös belső udvar kapcsol össze. A tervezett épületek különböző minőségű szálláshelyeket biztosítanak fiatal felnőttek és egyetemisták számára. A nagyobb telek térszervezése két fő részre osztható: a közösségi terekre és a lakótérre, míg a kisebb telken egy, a földtől elemelt apartmanház található. A koncepció legmeghatározóbb elemei a változatos alaprajzi kialakítás és a szintek közötti átlátás. A földemáttörések és a játékos téri szituációk egy ideális lakóhelyet biztosítanak a fiatalok számára.

//

STT

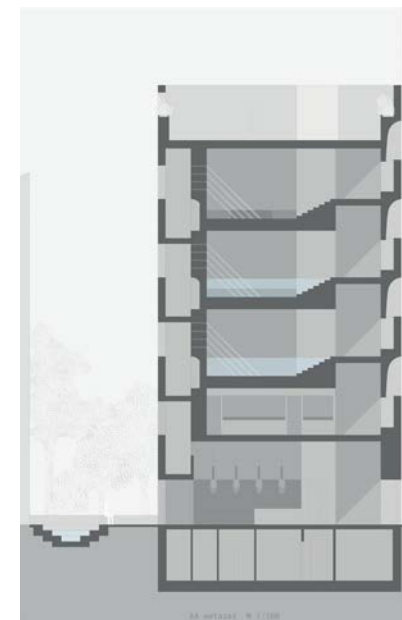
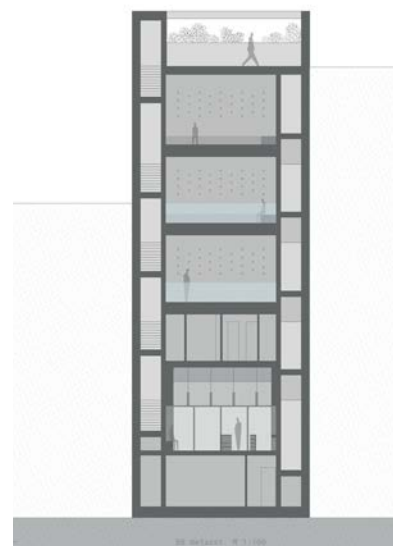
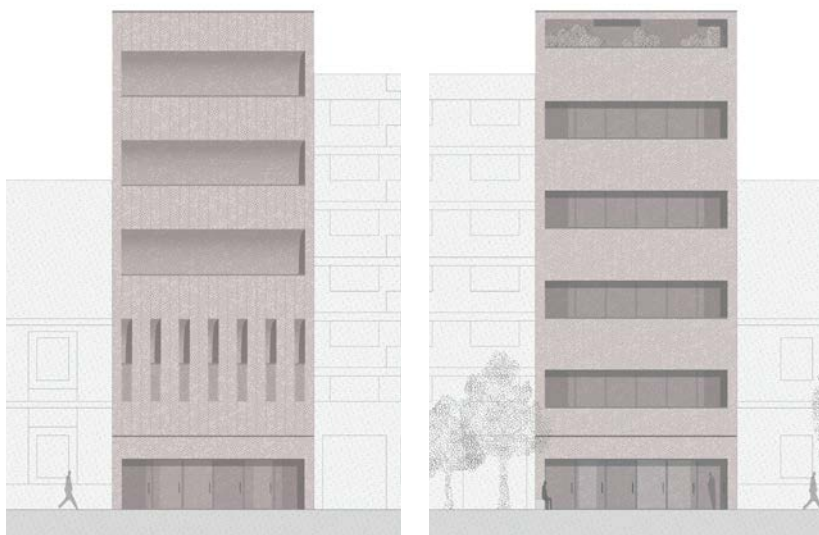
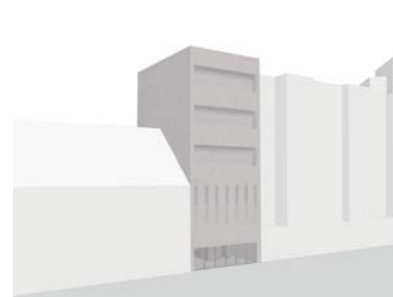
FÜRDŐHÁZ

alkotó: **Nagyhegyesi Eszter**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Bartha András Márk DLA**

Konceptióalkotás során a fő inspirációt Temesvár belvárosában felfedezett török fürdő emléke adta. Így született meg az elképzelés a fürdő funkcionális egységeinek kortárs eszközökkel történő átültetéséről és vertikális sorolásáról a szűk foghíjtelek adottságaihoz igazodva. Az épület térszervezése szigorúan szerkesztett, irányított térhasználat jellemzi. A fürdőterek a ház belső magjában helyezkednek el, így a legizgalmasabb kérdést a fény bejutása jelentette. Az utca felőli homlokzaton a síkugrásoknak köszönhetően rejtett módon, míg az udvar felől apró nyílásokon keresztül jut be a fény. A ház kívül-belül tömör, egy tömegű, a berendezések, ülőfelületek a falakban, falfülkékben lettek kialakítva.

//

STT

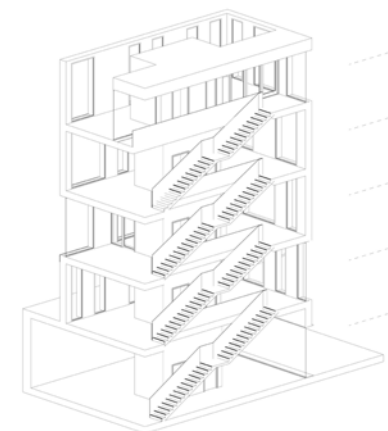
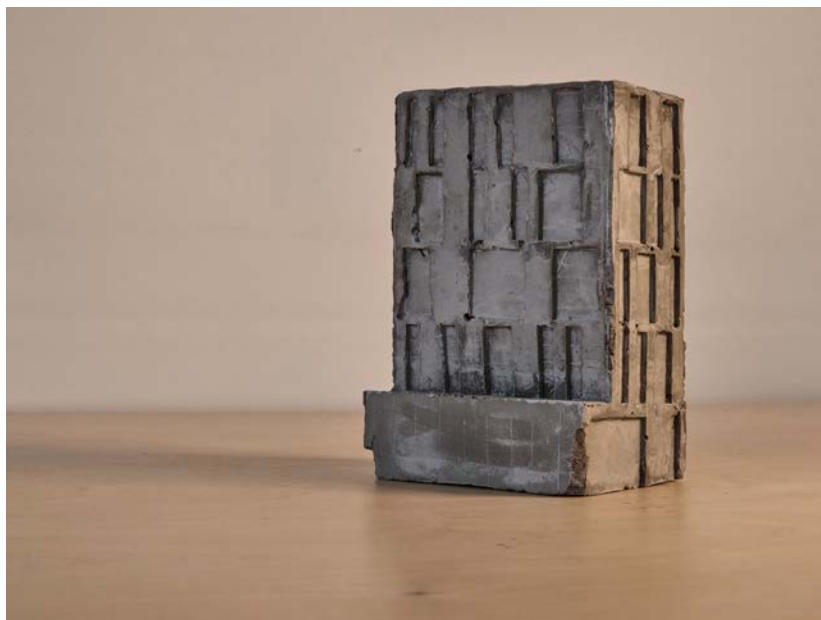
IRODALMI KÖZÖSSÉGI HÁZ

alkotó: **Rézsó Balázs**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fazekas Katalin DLA**

A tervem egy irodalmi közösségi ház, ami a helyszín mellett található könyvtár egyfajta bővítmenyeként működik, amiben különféle funkciójú közösségi terek kaptak helyet. Ezek egymás feletti szinteken helyezkednek el: kávézó, olvasó, iroda, rendezvénytér és azt kiegészítő tetőtér. A ház termei alkalmasak könyvbemutatók, kiállítások, felolvasások vagy beszélgetések megrendezésére. Az alaprajzok szerkesztése teljesen szabad, folyosók és válaszfalak nélkül jönnek létre olyan terek, amik használata a berendezésükből egyértelmű. Az épület nem csak funkciójában kapcsolódik a tömbben a található könyvtárhoz, a belső kertben egy hídon át átjárás nyílik a két épület között.

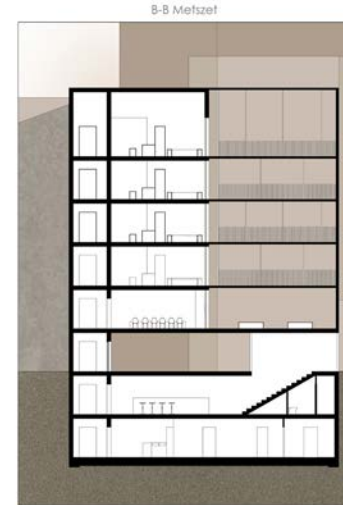
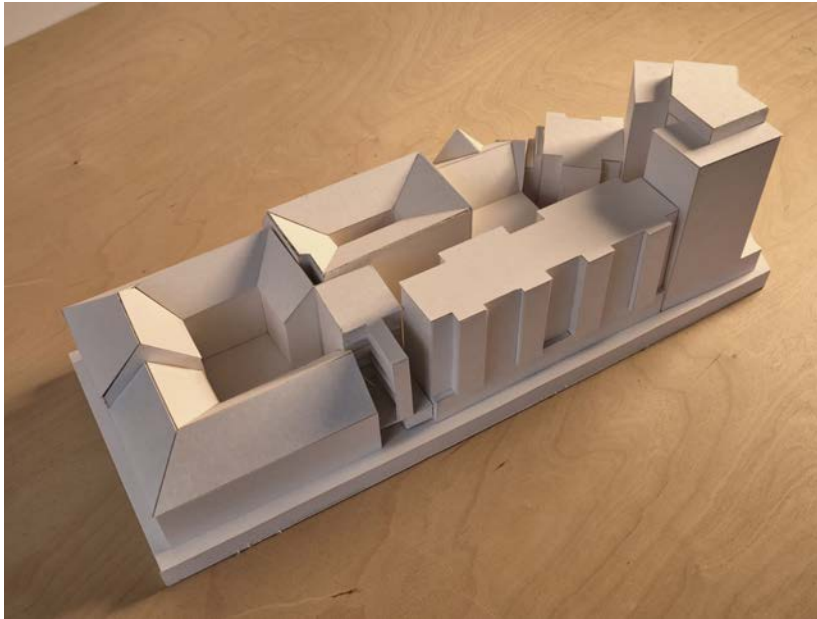

//

STT

BOUTIQUE HOTELalkotó: **Staub Ádám**képzés/ tárgy: **IF Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**konzulens: **Zombor Gábor DLA**

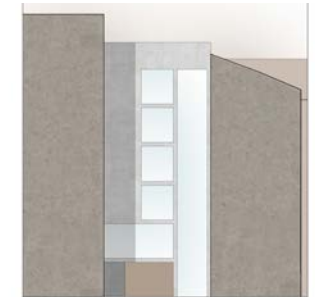
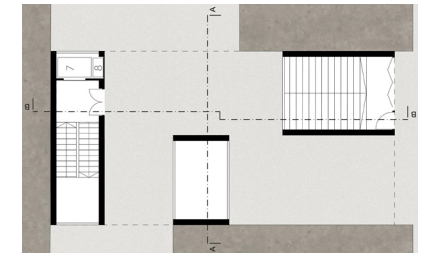
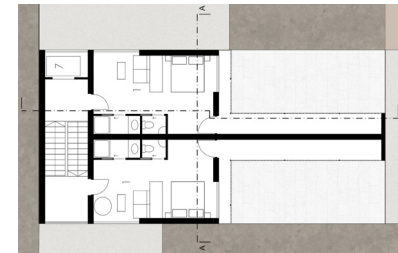
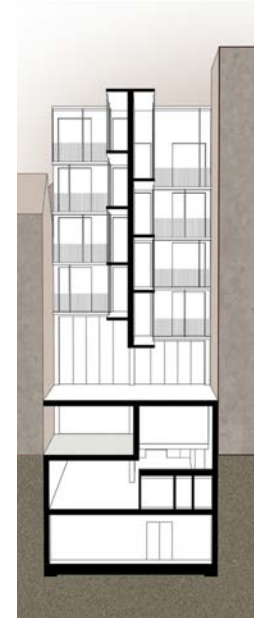
Az épület egy korábbi épületrész elbontásából létrejött teret próbálja megőrizni és ezáltal a két szomszédos épület karakterei közötti eltéréseket kihangsúlyozni. A földszinten biztosított szabad átjárhatóság az épületegyüttes belső, kihasználatlan terét próbálja használat alá helyezni továbbá az épületben helyet kapott étterem is egy gyakrabban látogatottabb helyet próbál létrehozni. Az alkalmazott szinteltolások környezetől eltérő módon próbálnak új struktúrát kialakítani. A GapRap helyszínén kialakított szálláshely is hasonló kialakítással próbálja bevonni a turistákat.

Staub Ádám
Boutique Hotel

VNMUA3
M 1: 100

STT

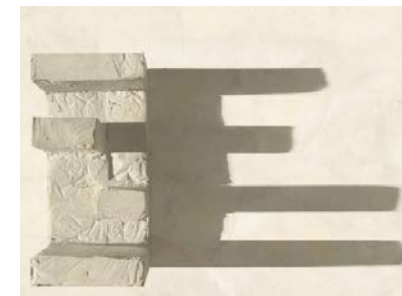
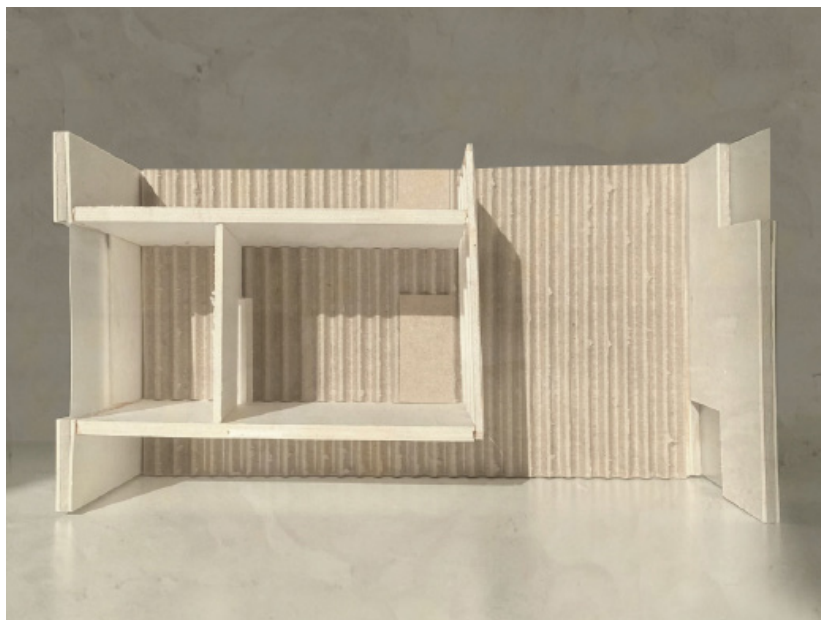
KÉP-TÉR DIÁKHÁZ

alkotó: **Szabó Dorottya**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Komplex tervezés**

konzulens: **Vannay Miklós DLA**

A tervezett épület egy kisléptékű diákház, melyben megjelenik egy könnyed szabadság és egy erős szerkesztettség is egyben. Funkcióját tekintve elsősorban egyetemi hallgatók számára tervezett közösségi, és oktatási funkciókat is ellátó "campus", melynek zárószintjén egy professzori apartman található. A tervezés során az egyik fő szempont a könnyen és szabadon alakítható terek létrehozása volt, melyeket különböző térbútorokkal lehet egyedivé tenni, és a használóközösség igényeinek megfelelően bármikor könnyedén variálni.

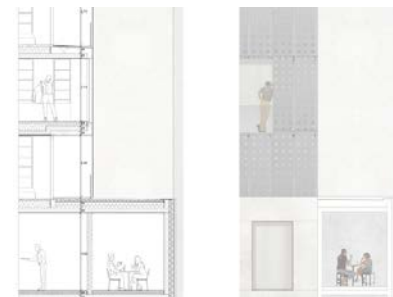
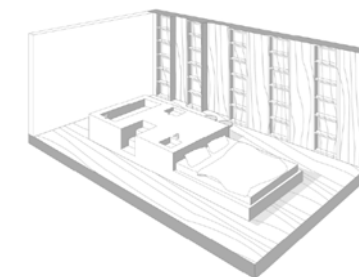
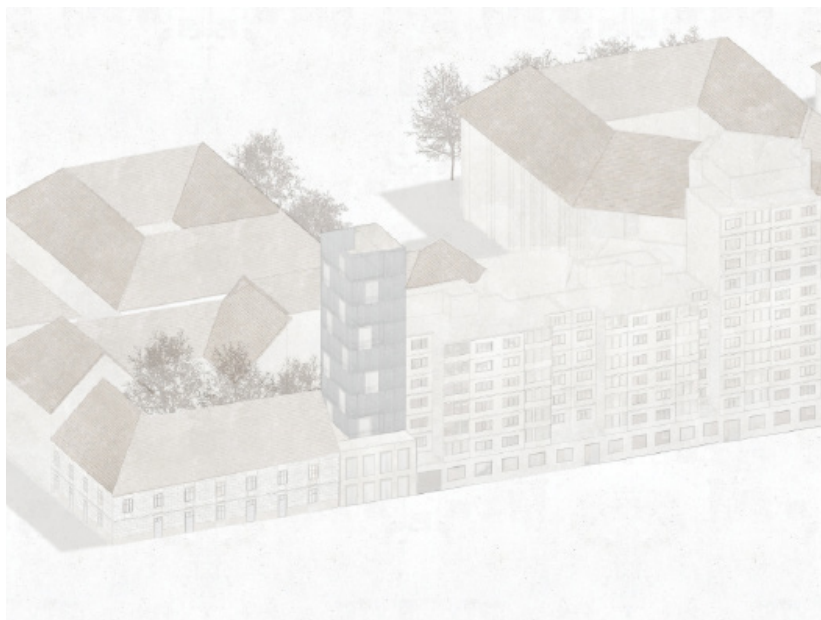

//

DIPLOMA

TEMESVÁRI
BOUTIQUE HOTELalkotó: **Szelp Anikó**képzés/ tárgy: **BSc / Diplomatervezés**konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

Temesvár díszes homlokzatai és növényvilága inspirálta az épület egyes elemeit. Az épület alsó részeinek, vagyis a közösségi részeknek (recepció, étterem) kívülről egy egyszerű kőhomlokzatuk van, nagy nyílászárókkal, belül pedig különböző színű és mintájú mozaik csempék burkolják a padlót. Ezek a szintek L alakban körülölelnek egy virágoskertet. Az épületre felnézve megpillanthatunk egy virág minta kivágatú fém homlokzatot. Minden emeleten 1 szoba található, egy nyitott térrel, ahova egy különleges "bútor" kerül elhelyezésre, mely egyben tartalmazza a háló, fürdő és konyha helyiséget. A szobák körül üvegfalak futnak, így a fém táblák egyszerre árnyékoló és díszítő elemek egyaránt.

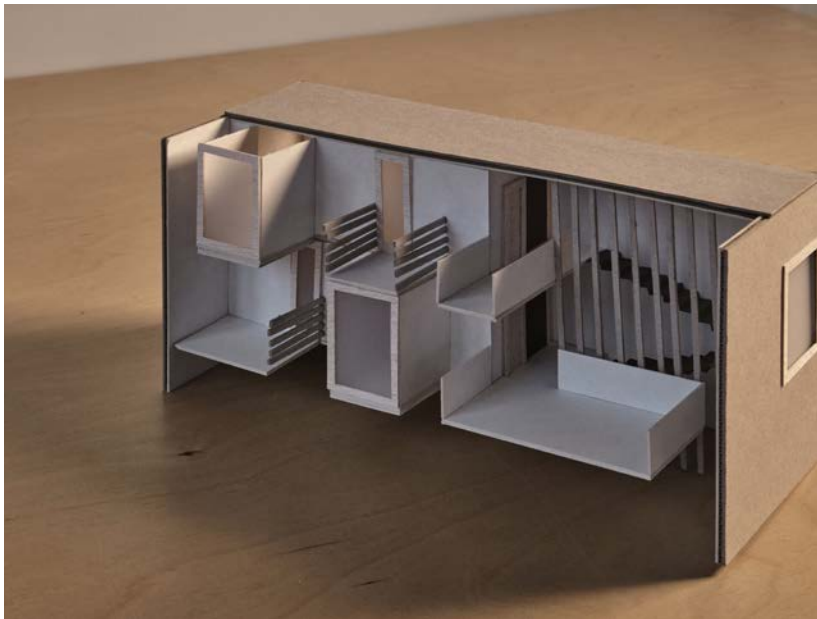
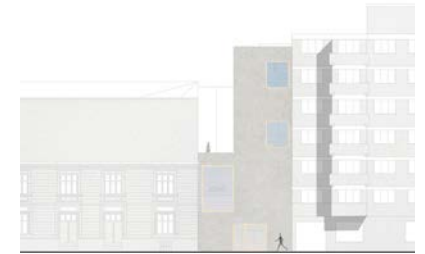
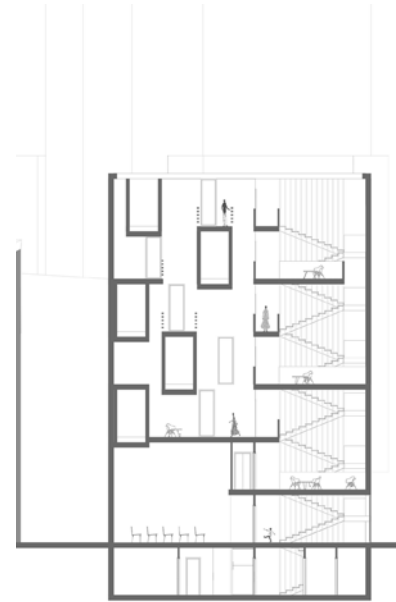
BOUTIQUE HOTEL

alkotó: **Tibold Csenge**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Zombor Gábor DLA**

A tervezett hotel Temesvár történeti belvárosának egy, a városszövetbe kevésbé illeszkedő, építészeti sokszínű tömbjébe ékelődik. A fogházak beépítései az udvar átjárhatóságát megtartva keresik annak egységét. A földszinti tömeg kifeszül a telket körülvevő tűzalak közé, a lakótorony kültéri közösségi terekkel kapcsolódik hozzájuk. A téralakítás meghatározó eleme a kürtőtér, melyben a szintenként változó födémeltolások és a légtérbe beforduló hálófülkék rálátást engednek az emeleti térkapcsolatokra, ezáltal vertikálisan összekötvé azokat. Az átlátást segítik a homlokzatok nagy üvegfelületei is, melyek vékony határt szabnak a bel- és kültér között. A belső terek karakterét a különböző textíliák adják.

IRODALMI GÖDÖR ÉS KÖNYVPAVILON

Különös tervezési helyszín, városi teresedés, ahol talpunk alatti flaszter is keresi a helyét, térfalai az arcukat és kötődéseiket. A pár éve még parkoló autókkal zsúfolt tér, korábban Temesvár legrégebbi templomának, a szemináriumi templomnak adott helyet, mely a török időkben főmecsetként szolgált. Alapfalai ma is láthatóak a furcsa területrendezés, térsüllyesztés nyomán. A tér névadója Szent György, akinek oly sokszor idézett, sárkánnyal vívott küzdelme itt is szobor formájában idézi vissza a hit erejének győzedelmét démonjaink és a gonosz sajátos formái felett. Alakja egyfajta hittörténeti motívum, mely különböző korokban, más-más olvasatban jeleníti meg a kappadókiai kardforgató legendáját. Története vándortéma, ún. toposz, mely eredeti görög jelentése szerint: hely, irodalmi vonatkozásban közkinccsé vált, korokon átívelő költői kép, fordulat cselekmény. A hely karakter, alapminőség, a visszatérés origója, melynek érzetét akkor pontosodik bennünk, ha elmozdulunk és visszatérünk megint. Úgy tűnik tehát, hogy akár csak az építészetben, az irodalomban is léteznek helyek, az elmozdulások és visszatérések geometriailag soha nem definiált pontjai. Milyen lehet az a ház, mely rendezzi a körülötte lévő teret, kapcsolatot terem a történelem idősíkjai között, összefüggéseket keresi az irodalmi és építészeti toposzok között. Erre keressük a válasz kis irodalmi kávézónkban, könyvpavilonunkban a Szent György téren.

//

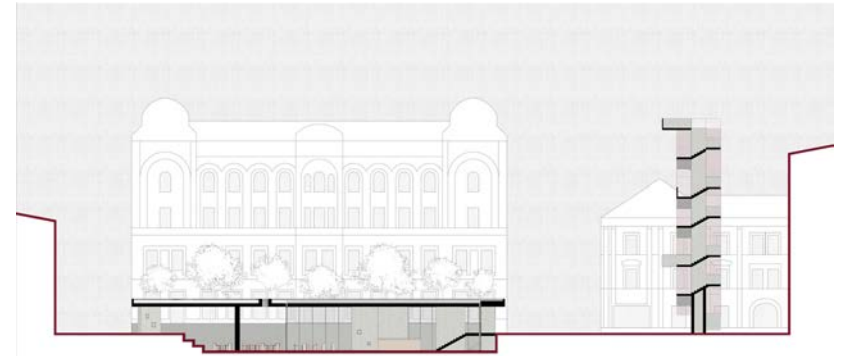
STT

KÖNYVES KÁVÉZÓ ÉS KIÁLLÍTÓTORONY

alkotó: **Domokos Lenke**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**
konzulens: **Fazekas Katalin DLA**

Temesvár történelmi belvárosában, a Szent György téren állt a "Belvárosi Kávéház", amely népszerű pontja volt a városnak. A tervem ezt a kávéházat idézi meg egy könyves kávézóval, amelynek a beépítése a hajdani kávéház irányát követi: keskeny sávként húzódik végig a tér mentén, így mindkét irányból lecsalogatja az embert a lesüllyesztett térre. Ennek a meghosszabbításaként a villamossínek túloldalán helyezkedik el egy kiállítótorony, amely emléket állít e történelmileg jelentős helynek. Ha az ember felmegy a toronyba, a lent megszerzett tudás birtokában tud különböző magasságokból, meghatározott pontokon kitekinteni a térre, a templomromra, a városra.

//

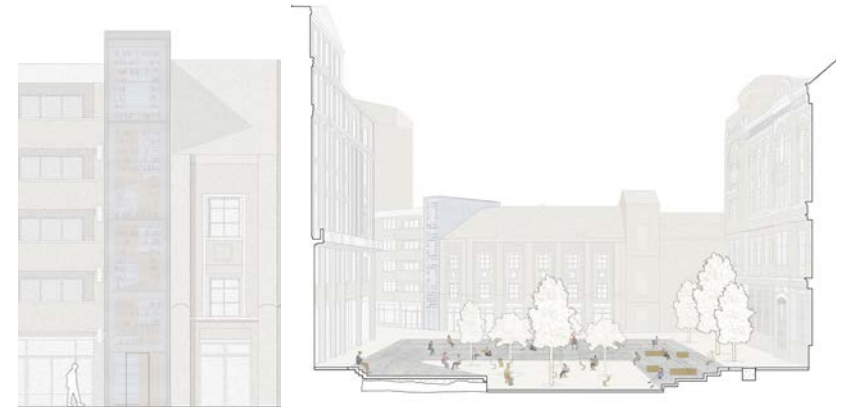
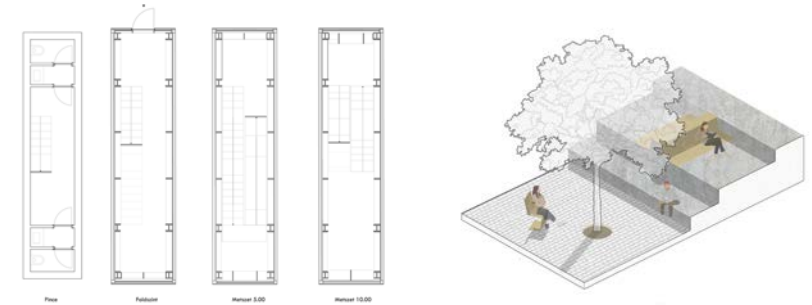
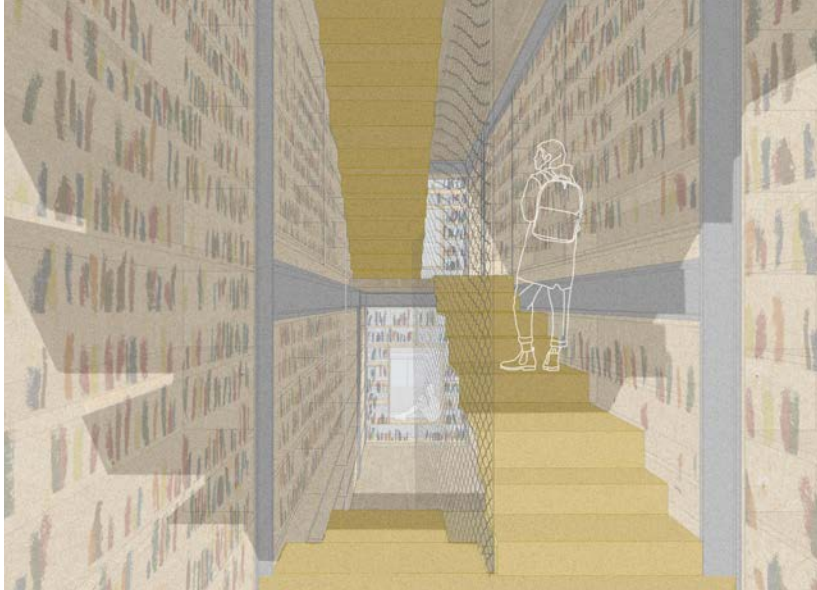
STT

OLVASÓTORONY

alkotó: **Komáromy Ábel**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**
 konzulens: **Vannay Miklós DLA**

A projekt két részre bontható, egy urbanisztikai beavatkozásra és egy önálló épületbővítvényre. A tér jelenlegi állapotát és hangulatát tiszteletben tartja a projekt, inkább kiegészítésként értelmezhető. A téren található templomrom tetejére egy lebontható védőlemez került, ezzel egy színpaddá alakítva a romot. A süllyesztett tér minden oldalról más arányú lépcsőkkel megközelíthető, amik egyszerre nézőtérként is funkcionálnak. A téren egyedi bútorok kerülnek elhelyezésre. Az épületbővítvény a tömbben található könyvtárnak kiegészítéseként értelmezhető. A síkatorba húzódó torony egy egyedi térélményt nyújt, és az áttetsző polikarbonát homlokzaton keresztül látható könyvek, az emberek bevonására szolgál.

//

STT

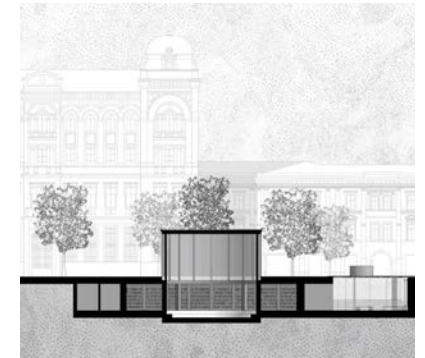
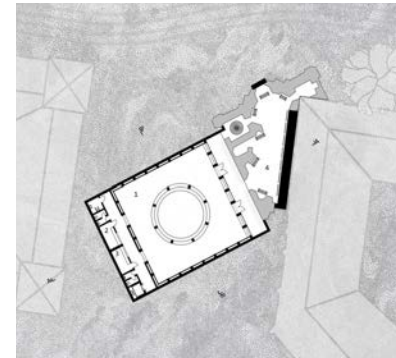
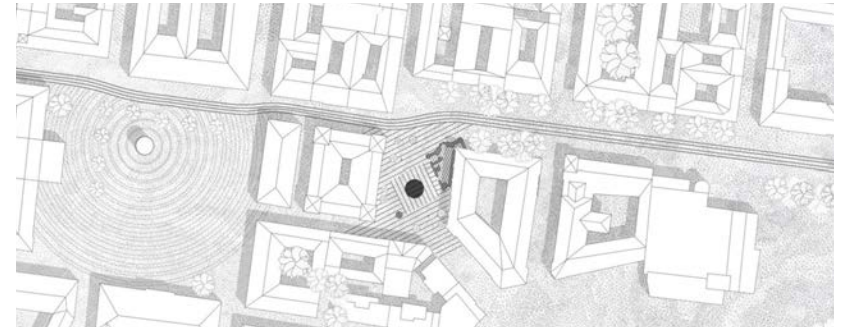
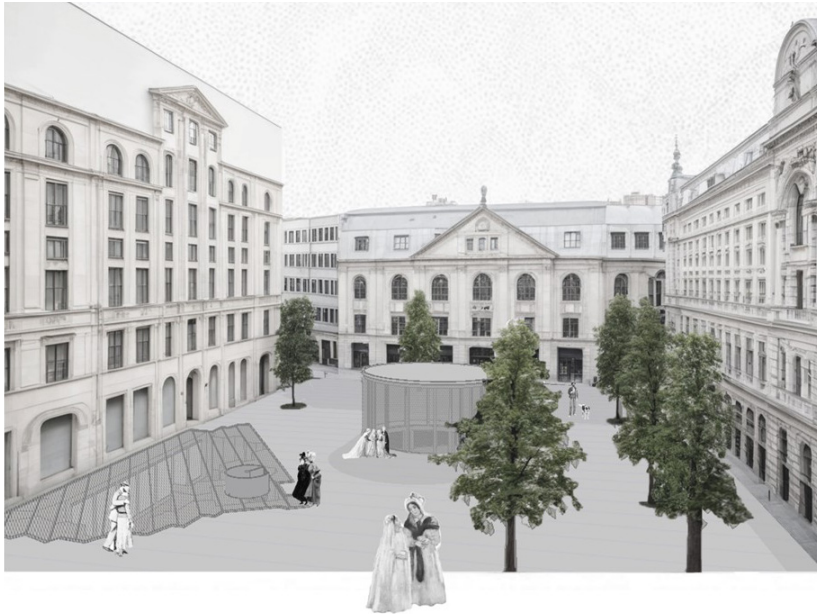
PALIMPSZESZT - KÖNYVTÁR ÉS EMLÉKEZŐ HELY

alkotó: **Papp Zoé Beáta**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

Tervemben fontosnak tartottam az eredeti hely meglapuló értékeit és történeti rétegeinek figyelembevételét. Feltevésem szerint ennek a térnek egy teljes értékű, új épületre nincs szüksége és nem is illeszthető be a közegbe természetesen. Az épületem így talált helyet a föld alatt a rom eredeti járószintjén. Magának az épületnek a fő célkitűzése, hogy tudást terjesszen, és az aki belebotlik, valamivel több legyen, mikor távozik. Csupán egy hengeres üveg építmény árulkodik arról, hogy lent alattunk mi is zajlik igazából. A föld alatt egy könyvtár és a romban pedig egy emlékező hely kapott helyett, így könnyen különvállik a régiről és a jelenről szóló tudás tere.

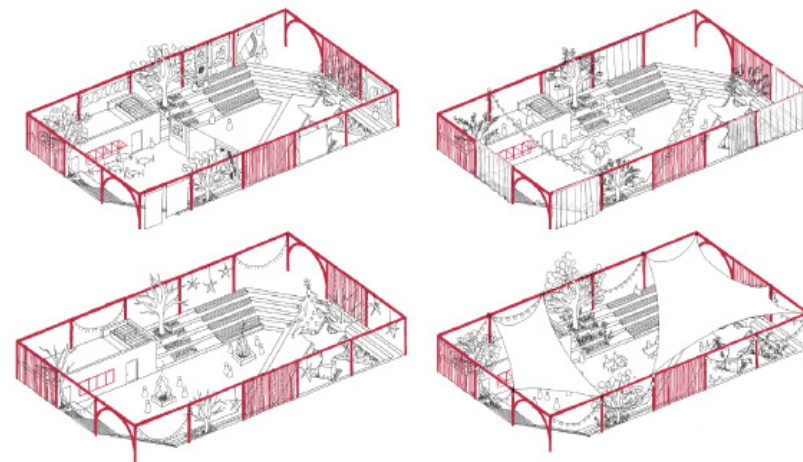
SZENT GYÖRGY TÉR

alkotó: **Szaszák Lili**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Komplex tervezés**

konzulens: **Bartha András Márk DLA**

A tervem helyszíne Temesvár történeti belvárosának egy kisebb köztere. Különlegessége, hogy a valaha itt álló jezsuita templom majd mecset az egyik legrégebbi városszöveti elem volt, míg le nem bontották, majd nemrégiben újra nem kiásták alapjait. Az így kialakult süllyesztett tér ma már aktív használatot élvez, nagyrészt kulturális programok színtereként funkcionál. A koncepcióm a hétköznapi kihasználhatóságot segítve kiegészíti a teret kiszolgáló kis kávézó-bárral. Az amfiteátrumszerű lépcsőzés kialakítása nemcsak praktikus funkciót tölt be, hanem multifunkcionális elemeket is kínál: ülőhelyek, pódiumok és kertek formájában a közösségi és kulturális élet szerves részévé válik.

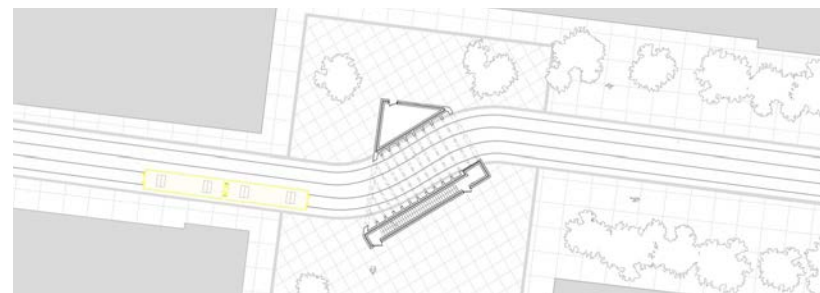
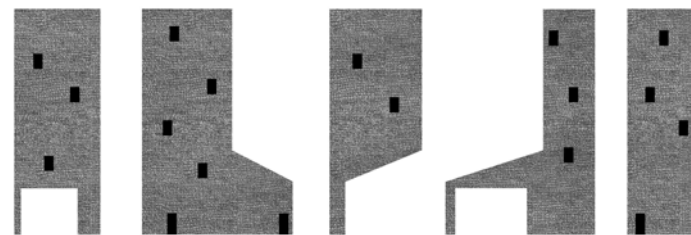
//

STT

PRÓBATORONY

alkotó: **Szendrey Bálint**képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**
konzulens: **Kronavetter Péter DLA**

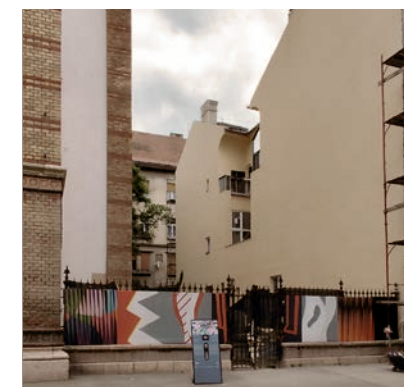
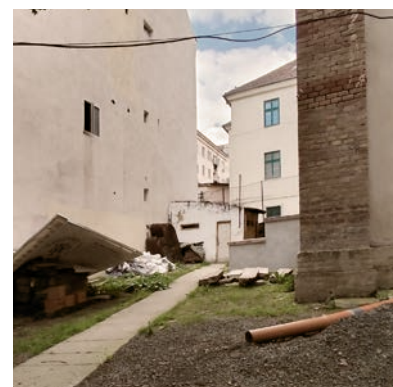
A terv urbanisztikai alapfelvetése a Szent György téren álló egykori templom által meghatározott, a városszövet megszokott rendszeréhez viszonyított 40 fokkal elforgatott rendszer megidézése a téren. Három különálló, viszont egy egységet alkotó funkciót terveztem a térre és közvetlen környezetébe: egy bárki számára használható közösségi próbatermeket tartalmazó tornyot, amely a villamosín fölött került elhelyezésre, kiegészítve két egyéb funkcióval, egy lelátóval és süllyesztett színpaddal. A templom talajszintből kibukkanó romjai szolgálhatnak színpadként és egy büfét gondoltam el a tér melletti keskeny foghíjba. Ez a hármas egység szolgálja a zenélés és a zenehallgatás teljes megélését a Szent György téren.

VALLÁSTÖRTÉNETI KUTATÓHÁZ ÉS KIÁLLÍTÓTÉR

Temesvár egykor nagyszámú, a mintegy tíz százaléknyi izraelita lakosságának öt zsinagógája volt különböző városnegyedekben. Köztük a legjelentősebb, 3000 hívőt befogadó hitéleti centrum a Vár-negyedi, belvárosi zsinagóga, mely Karl Schumann bécsi építész tervei alapján épült 1863–65 között bizánci mór stílusban az askenázi hitközségi tagok adományaiából. A megfogyatkozott létszámú hitközség miatt a leromlott állapotú zsinagógát 1985-ben zárták be, majd az Európa Kulturális Fővárosa projekt keretein belül újjátették fel és adták vissza a temesvári zsidó közösségnek. Régi térképeket szemlélve látható, hogy a zsinagóga épülete egy viszonylag szigorú, a város katonai szövetszerkezetének keretein belül kialakult tömbkeret rendjét megszakítva települ. Jól látható a szomszédos tömbök tűzfalas végződéseinek a foghízhézag-képzés a zárt sorú beépítés mentén. Ez a kihézagolt belehelyezkedés, szünetközzel illeszkedés szép példája annak a finom űrnek, ami korunkban a vallás és az ember között fennáll. Ennek kell értelmet nyernie egy új ház formájában, ahol a tereken belül kikutatható, mit gondolunk ma a vallásról, mi ma egy hívő ember és a körülötte lévő profán világ közötti távolság, mit jelent a hitélet egykori élő központja egy hitét veszített társadalomban vagy a történelem gyalázatos esztendei után keletkezett űrben: egy hívők nélküli közösségben.

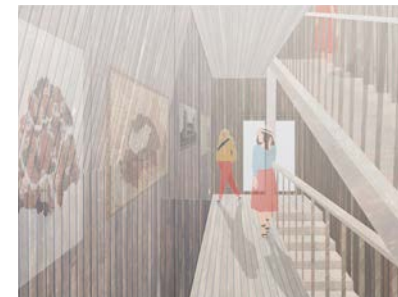

VALLÁSTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÓTÉR

alkotó: **Nagy Regina**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**
konzulens: **Bartha András Márk DLA**

A belvárosban található zsinagóga átalakításra került, így mint egy 400 fő befogadására képes rendezvények, előadások számára fenntartott épületté vált. A vallási gyökerek, a zsidó közösségek és más számos más vallási közösség számára fontos egy olyan hely, ahol korlátlanul gyakorolhatják hitvallásukat, valamint közösségiket építhetik. Ennek az örökségnek a fenntartása végett terveztem át a zsinagóga körüli területet oly módon, hogy létesülhessen egy kiállítóter, melyben állandó, valamint ideiglenes kiállításokat tarthat egy-egy, akár több vallási közösség. Valamint egy olyan különálló épület került megtervezésre, ahol kisebb csoportok tudnak időt tölteni egy intimebb, zártabb térben.

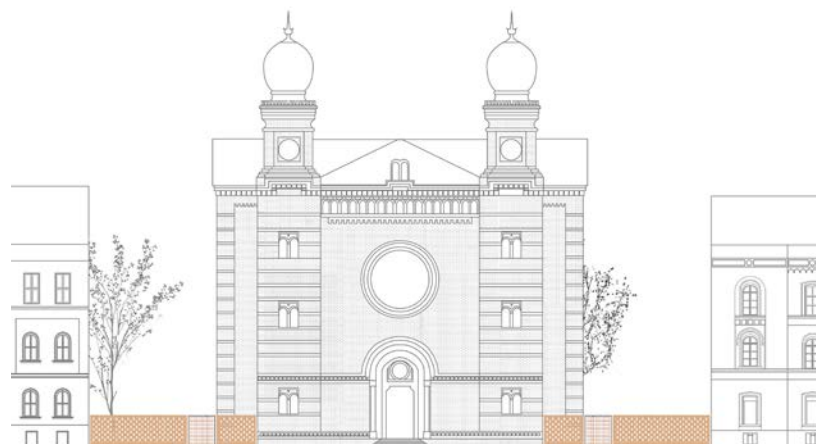
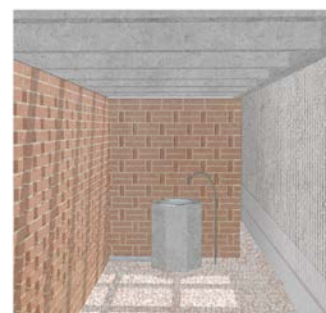
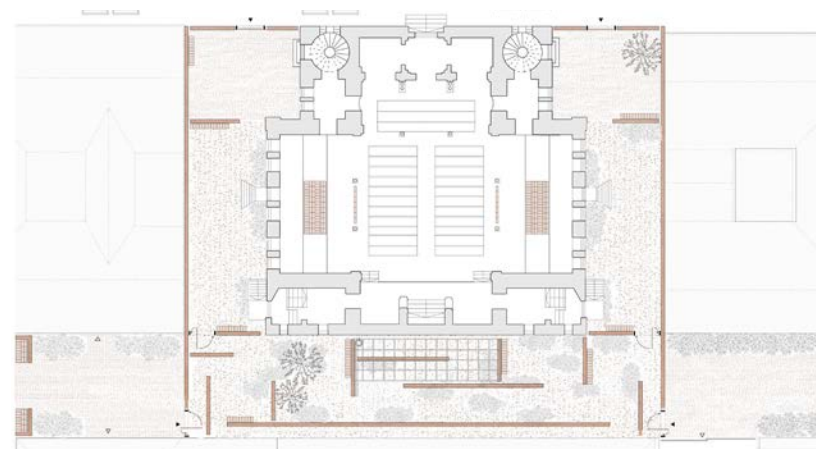
ZSINAGÓGA HATÁRÁN

alkotó: **Záhonyi Nikolett**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fejérdy Péter DLA**

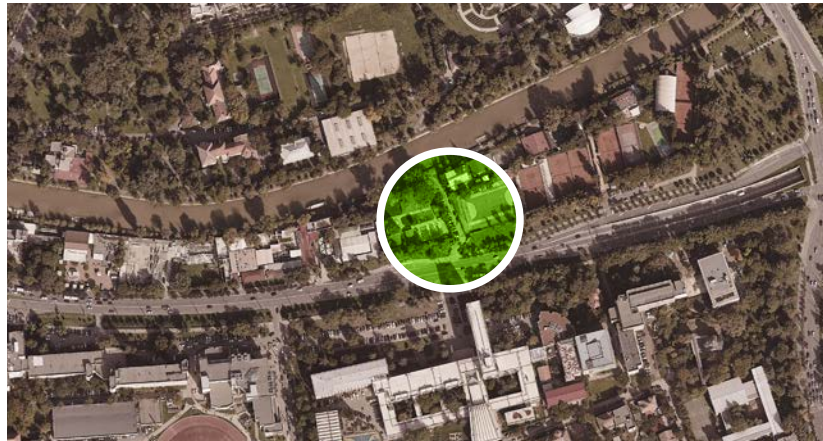
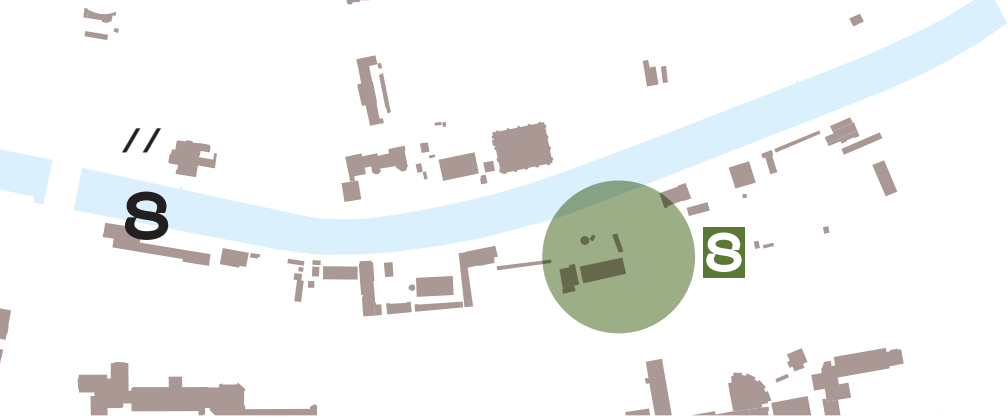
A terv fő koncepciója a zsinagóga körül egy olyan kert kialakítása, ahol vallásközi párbeszéd tud kialakulni, kapcsolat a világi és a szakrális között. Istentiszteleték már nem zajlanak itt, de vallási események színtereként működhet tovább. A kertet zsinagóga belső falaihoz illeszkedő perforált téglafalak osztják különböző részekre. A zsidó vallással való találkozás, ennek fokozatos megismerése, időszakos kiállítások keretein belül valósulhatna meg. A megjelenő mintázatok, elemek, növények mind a zsidó vallással, valamint az zsinagóga gazdag díszítésével állnak párhuzamba. Bútorokként szárazon rakott, kitöltött porotherm elemek jelennek meg, amik a belső térbe is beköltöznek.

03.2 - BÉGA-PART

8 / Csónakház és kerthelyiség	126
Maurer Vera_Csónakház	128
9 / Táncakadémia és mozgásszínház	130
Bendicskó Laura_Örökmozgó - Táncház a folyóparton	132
Dániel Gergő_Vízparti Pavilonok - Csónakház és evezőklub	134
Fülöp Helga_Gyalogoshíd és kiállítóter	136
Meslyab Rámi_Temesvár jogaközpont	138
Szántó Dániel_Terjeszkedő Város töltőház	140

CSÓNAKHÁZ ÉS KERTHELYISÉG

A Béga 254 km hosszan kanyarog a Nyugati-Kárpátok felől Romániából Szerbián keresztül, míg végül délnyugati irányban Tittel mellett ömlik a Tiszába. A török kiűzetése utáni Habsburg adminisztráció tette fontossá hajózhatóságát és ezáltal a vízi közlekedést lehetővé téve 1732-től Temesvár és a Bánság felemelkedését. A trianoni határmódosítások a bégai hajózást is ellehetetlenítették, így a hajóforgalom 1958-ban végleg leállt az akkori Jugoszlávia és Románia között. Az elmúlt esztendőben ugyanakkor európai támogatással ismét hajózhatóvá vált a vízi útvonal és ezáltal a temesvári Béga-part is új életre kelt, új értelmet nyert. Ennek a változásnak, éledésnek az időszakát éljük, és ennek nyomán a biztonságossá és tisztává tett vízfelület hozza magával mindazt a városi folyópartra jellemző használatot, mely különös jelentőséget kap az egyetemi kampusz közelségében: az élet kitelepül a partra. A tervezendő épület csónakház a maga budapesti Duna-part szakaszain általunk is jól ismert karakterével: bérelhető hajókkal, hosszú evezőlapátokkal, idény jellegű sportolni vágyókkal vagy egyesületi tagokkal. Stégekkel, parti sétánnyal és az elmaradhatatlan kerthelyiséggel, melyvárosi találkozás helyszínéként köt össze bennünket az evezés, a vízközel élményével.

//

STT

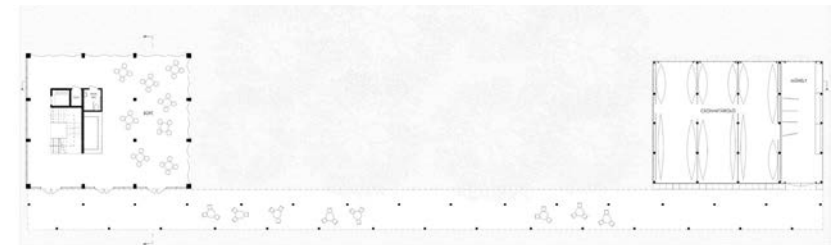
CSÓNAKHÁZ

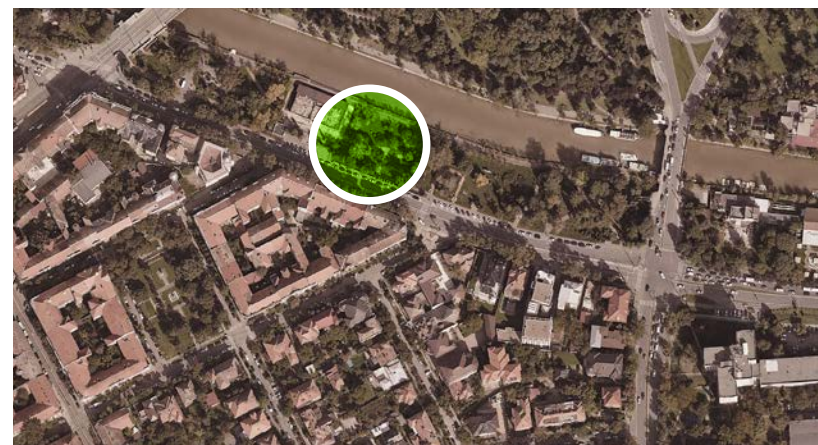
alkotó: **Maurer Vera**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Kemes Balázs DLA**

Temesvár egyik legszebb és leghangulatosabb eleme a Béga folyó. A partra tervezett csónakház egy kertet ölel körül, célja, hogy sportolási, kikapcsolódási és pihenési lehetőséget biztosítson az odalátogatók számára. Az épület három fő részre tagolódik: a főépületre, a csónaktárolóra és az e kettőt összekapcsoló fedett-nyitott térre. A főépület földszintjén egy büfé, emeletén az öltözőblokkok kaptak helyet. Az épület faszervezetű, homlokzatán szintén fa homlokzatburkolattal, amely harmonikusan illeszkedik a természeti környezethez. Az épület belső tereiben szintén faburkolat dominál, amely hangulatos és komfortos atmoszférát biztosít a látogatók számára.

TÁNCAKADÉMIA ÉS MOZGÁSSZÍNHÁZ

Ahogy a zene, úgy a tánc is az emberiség történetével egyidős vagy az előtti időkhöz tekint vissza. Bár a zene fülbe dugható dzsíbfeleken keresztül megőrizte az emberi testközelséget, a tánc már nem maradt része mindennapjainknak. Ennek ténye annál is inkább elgondolkodtató, mivel a zene egyszemélyes hordozhatóságát és ezzel együtt ennek énközpontú, individuális élvezetét kaptuk a walkman-generációtól, és azóta is ezt éljük: a zenei élmény egyszemélyessé vált. Az efféle egyszemélyességre, énr-alapú kisajátításra alkalmatlan tánc, mint eredendően társas műfaj már úgy tűnik, megmarad helyhez és közösséghez kötött tevékenységnek. Bár a táncművészetben belül is megjelennek az kimondottan egyéni, performansz-szerű műfajok, mint pl. a bronxi hip-hop kultúra szülte break tánc, de az is jellemzően közösséget, közösségi előadást feltételez. A tánc tehát reménykeltő műfaji lehetőség arra, hogy a visszatereljen minket a közösségi lét, együttlét keretei közé. De nem ismerjük már a tánclépéseket, melyeket megtehetnénk egymás felé. A tánc újra megélésére, a hétköznapi tánc elsajátítására, mozgáskultúránk fejlesztésére kínál lehetőséget a táncakadémia. A táncakadémiát, mint a mozgáskultúra megértésének, művelésének műhelyét egészíti ki előadótérként a mozgásszínház, mint előadótér.

//

KX

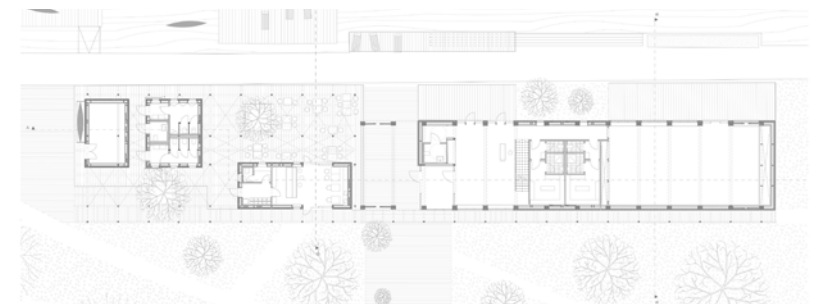
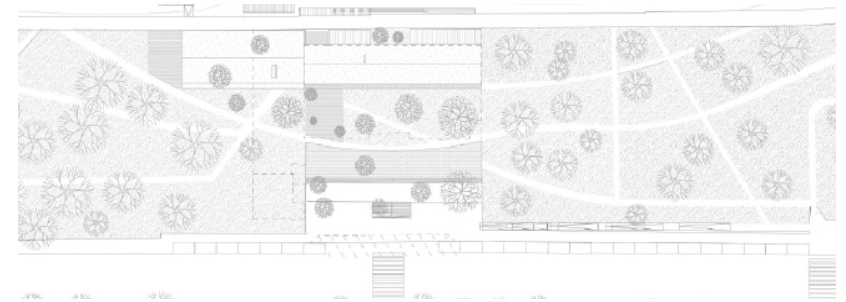
ÖRÖKMOZGÓ - TÁNC HÁZ A FOLYÓPARTON

alkotó: **Bendicskó Laura**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Komplex tervezés**

konzulens: **Fejérdy Péter DLA**

A Temesvár belvárosát körülölelő zöld gyűrűben, a katedrális tornyával néznek szembe az egykor nyüzsgő Flora étterem utolsó óráit élő falai. Az elképzelt tánciskola ennek a helyére, alapozását és a helyen kialakított kultuszát felhasználva készül. A terv a meglévő elemek felhasználásával és kiegészítésével igyekszik egy szabadtéri rendezvényeket kiszolgáló teret, egy jól használható teraszt és egy tánciskolát teremteni. Az észak-déli tájolás és a tető játéka egyrészt passzív energetikai rendszerként szolgál, másrészt a fények örök játékát hozza a parkettre, összekacsintva a folyó innen is – onnan is megvillanó képével.

//

STT

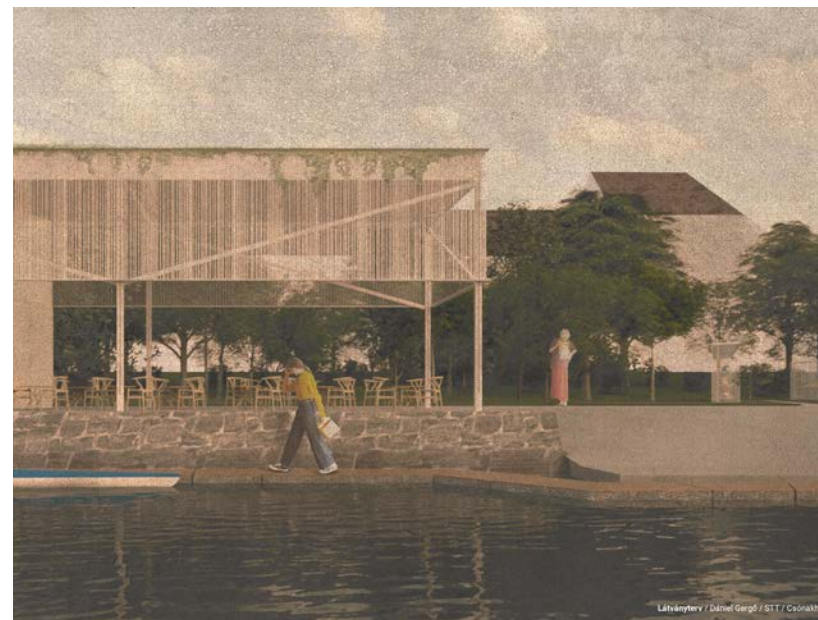
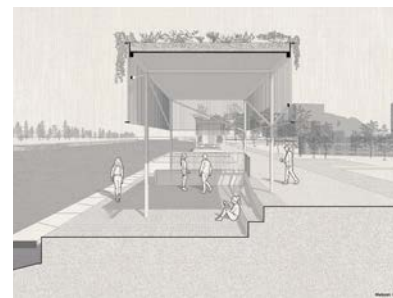
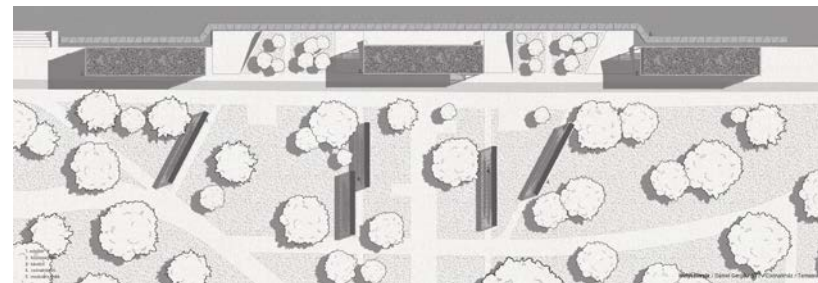
VÍZPARTI PAVILONOK, CSÓNAKHÁZ ÉS EVEZŐSKLUB

alkotó: **Dániel Gergő**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Bartha András Márk DLA**

A temesvári bega folyó partján elhelyezkedő három pavilon karcsú, vékony megjelenésével és fehérre festett fém szerkezetével szinte beleolvad a körülötte elhelyezkedő partba. Az épületek védett helyet biztosítanak a parkban különféle kulturális programoknak, elsősorban azonban a versenyszerű és rekreációs vízi evezős sportoknak adnak otthont. Helyett kapott egy kávézó, egy nyitott pavilon valamint egy edzőterem, továbbá a moduláris dokk rendszernek köszönhetően a folyó képe is szabadon formálható. A csónakok tárolására a parkon belüli szabadon álló tárolók adnak lehetőséget.

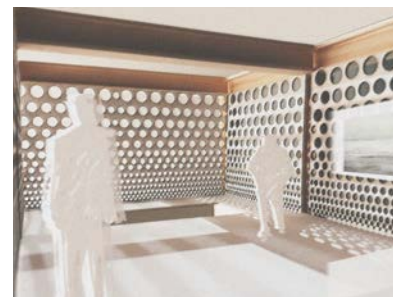
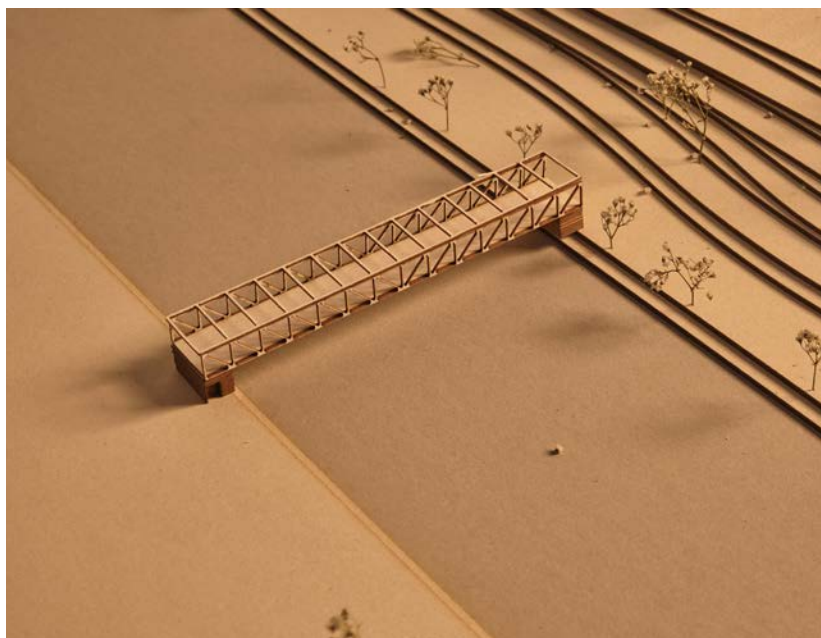
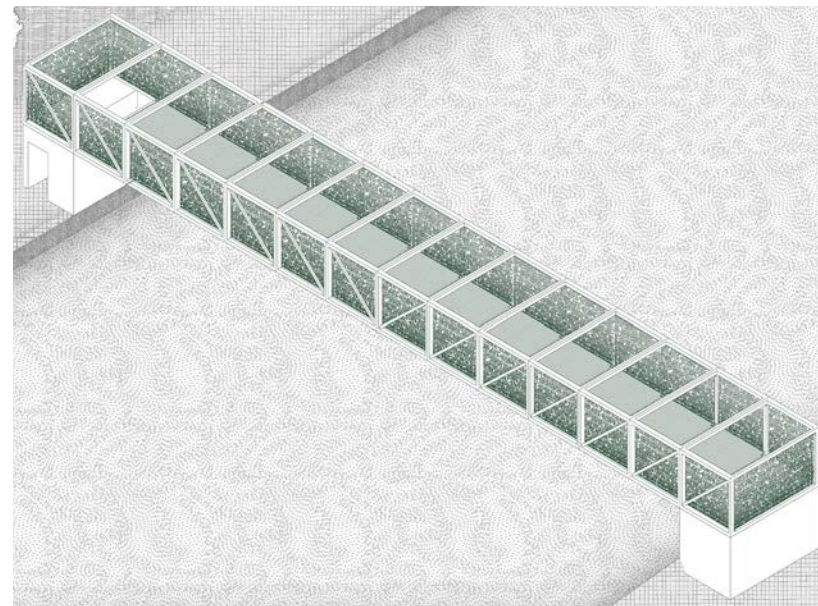
GYALOGOSHÍD ÉS KIÁLLÍTÓTÉR

alkotó: **Fülöp Helga**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Vannay Miklós DLA**

A Bega partjára tervezett gyalogos híd nem csupán az összeköttetést és az átjárást szolgálja, hanem elsősorban a belvárosi közeg és a külváros közötti kapcsolat megerősítésére törekszik. Egyfajta átmenetet kínál a két eltérő karakterű városrész között, harmonikusan összekötve őket. Az egyetem közelségének köszönhetően a híd nemcsak közlekedési funkciót lát el, hanem időszakos kiállítóterként is működik. Ez a híd tehát nemcsak infrastrukturális szerepet tölt be, hanem a város különböző rétegeinek összekapcsolásával és a közösségi élmények támogatásával Temesvár egyik inspiráló találkozáspontjává válik.

//

STT

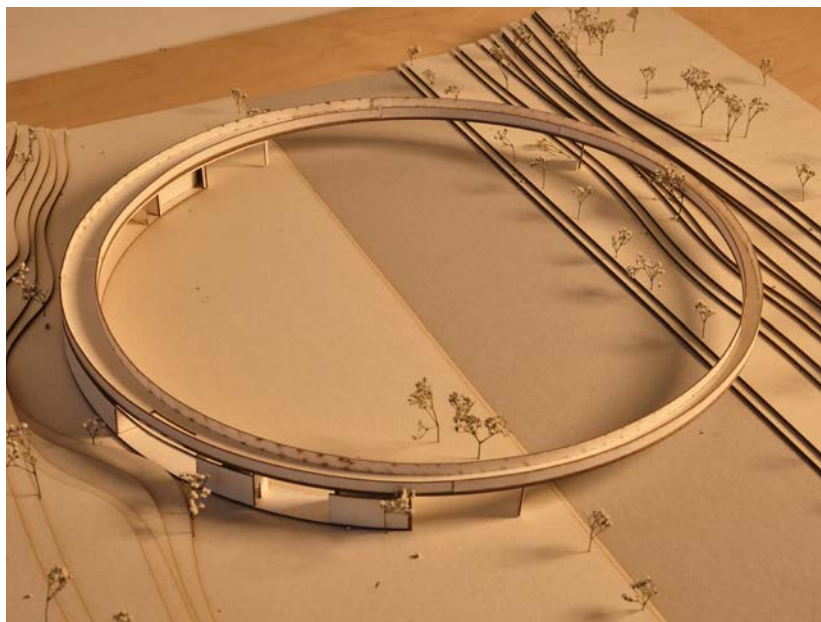
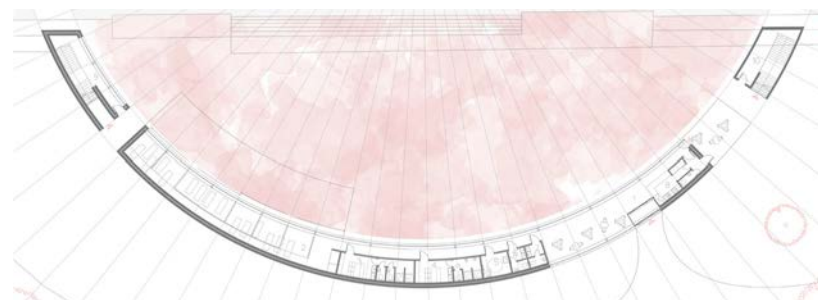
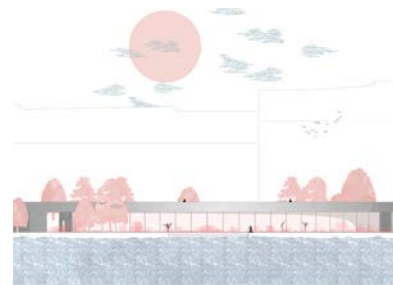
TEMESVÁR JÓGAKÖZPONT

alkotó: **Meslyab Rámi**

képzés/ tárgy: **KIE Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Vannay Miklós DLA**

A tervezett jógaközpont Temesváron, a Béga folyó partján, egy park városi zajoktól zárt park környezetében kap helyet. Az épület tetején íves gyalogoshíd húzódik, amely harmonikus gyalogos kapcsolatot teremt a belváros és a külváros között, és összeköti a park két oldalát. A híd által körülölelt belső kert egy ájurvédikus növényekkel beültetett fűszerkertnek ad otthont. Az épületben egy nyáron nyitható jógatér és egy meghitt teázó is helyet kapott. Az épület a belső kert felé nyitott, miközben tudatosan elzárkózik a park többi részétől, hogy a nyugalom szigeteként szolgálhasson a gyakran emberektől nyüzsgő parkban.

//

STT

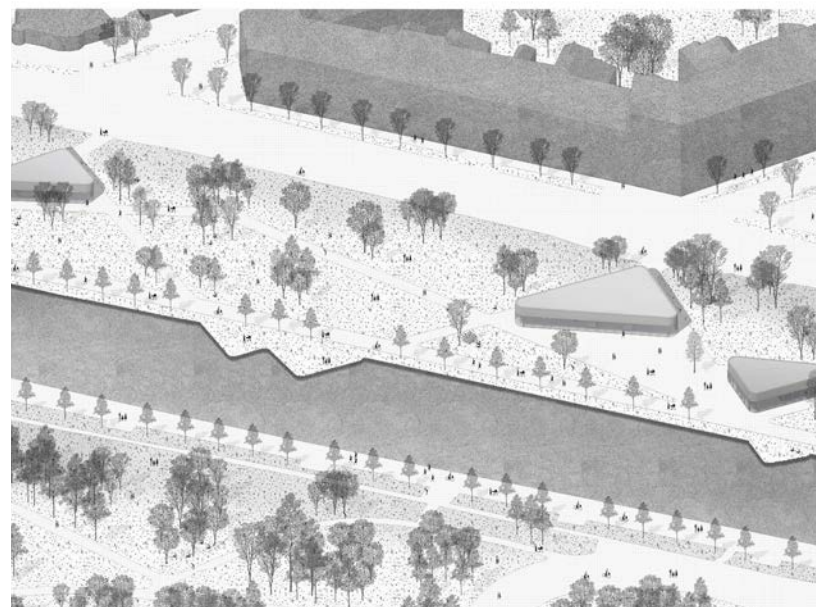
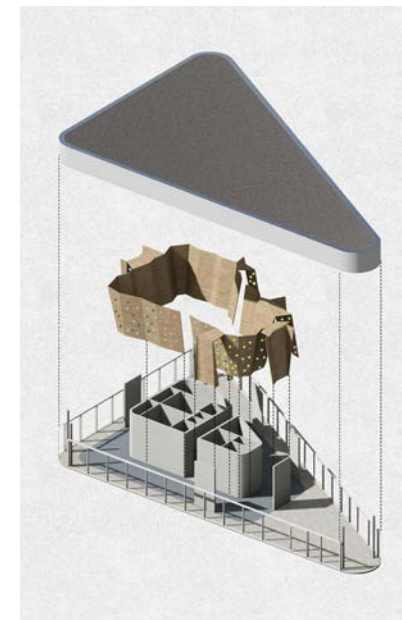
TERJESZKEDŐ VÁROS TÖLTŐHÁZ

alkotó: **Szántó Dániel**

képzés/ tárgy: **KIE Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Vannay Miklós DLA**

A Bega folyó partján elhelyezkedő épületegyüttes, körbefutó üvegfelülettel, visszafogott homlokzatával és lágy geometriájával a parkot nem túlszárnyalva talál helyett annak újratervezett hálójában. Az épületek lelógó szemöldöke és magja ad biztonságot a benne pihenők számára, míg park további élvezői számára sem zárja el a belső látványt. Az olvasó, boulder stúdió és kávézó épületek biztosítanak lehetőséget a parkban a szellemi, fizikális és kulináris kikapcsolódásra. A közeli egyetem hallgatói számára egy elérhető pihenőhelyet, valamint a város lakói számára a belvárosnál nyugalmasabb kikapcsolódási pontot biztosít.

03.3 - KÖZTES ZÓNA

10 / Művészeti központ és műhelyház	144
Lantos Regina Laura_P'Art - Műhelyház és művészbolt	146
11 / Városi strandfürdő és szórakozóhely	148
Ihring Dorottya_Strand	150
12 / Gyermekotthon és egyszülős központ	152
Dóka Gabriella_Egyszülős központ	154
13 / Látáscentrum és fényudvar	156

MŰVÉSZETI KÖZPONT ÉS MŰHELYHÁZ

A malomipar megújulását hozta a gőzgép hazai elterjedése. 1839-ben alapított pesti József-hengermalom után folyamatosan épültek az országban őrlőüzemek. 1862-ben a londoni kiállítás zsűrije a magyar lisztet ítélte a világon legjobb minőségűnek, mely részben sikértartalmának részben a magas technológiai színvonalú őrlésnek volt köszönhető. Ganz Ábrahám féle őrlőhengerek és Mechwart András szabadalma alapján tökéletesedő hengerszék tovább növelte az iparág hatékonyságát, világviszonylatban is mérhető minőségét. A malomipar aranykorát élte. Temesvárott a Béga-folyó mentén sorra nyíltak a gőzmalom-üzemek a Józsefvárosban. Az Erzsébet Malom és a Pannónia Malom felvásárlásával Prohászka Ede (1874-1942) megalapozta a Prohászka Malom Konzern sikerét. A fénykorában 1925-ben 300 alkalmazottat foglalkoztató üzem mára ipari romhalmaz. Temesvár tervei között szerepel az ipari műemlék revitalizálása a környék további védett történelmi épületével együtt, de jelenleg utolsó pillanatos, használaton kívüli épületként várja a be- vagy kiteljesedést. Ahogy egykor falain belül őrlődött finomra a népszerű alapvető élelmiszerellátását biztosító kenyérgabona, úgy újulhatna meg a ház egyfajta kutatótereként, mely az élet mindennapi szintjén biztosítaná a művészetet, mint a profán köznapi valóság finomított szellemi táplálékát. Hogy működik egy művészeti központ, mely napi kapcsolódásaival, közös foglalkozásokkal, közösségi alkotóterekkel teremt helyet arra, hogy a helyi közösség ismét magára találhasson.

//

STT

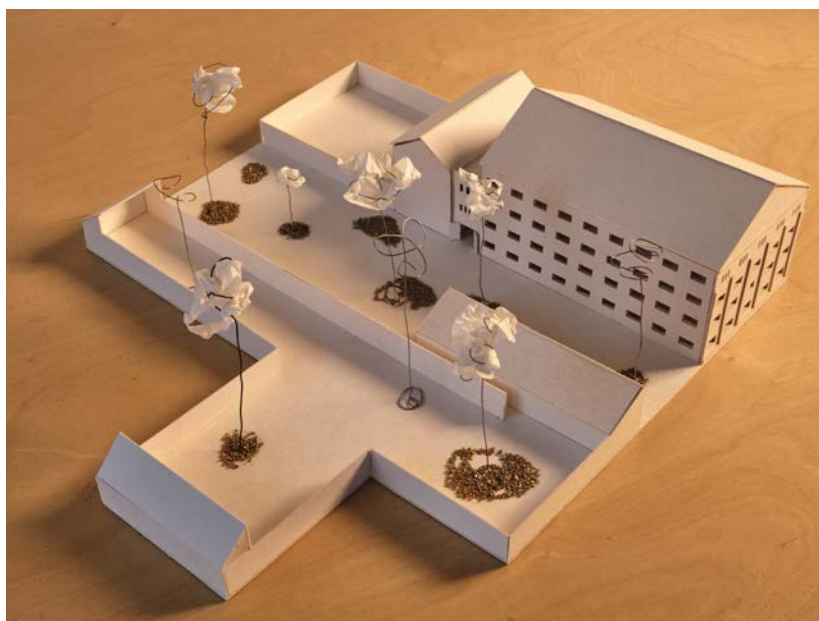
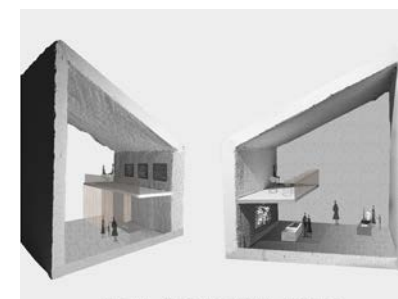
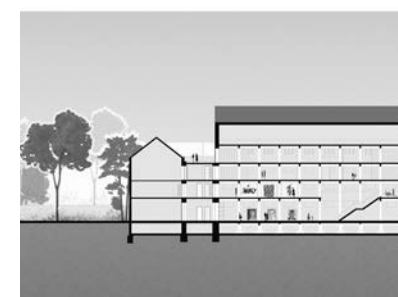
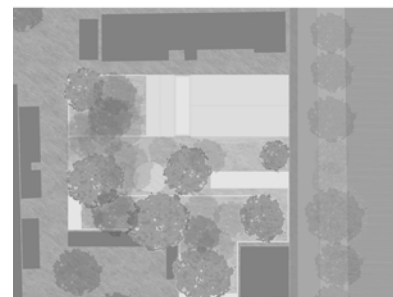
P'ART MŰHELYHÁZ ÉS MŰVÉSZBOLT

alkotó: **Lantos Regina Laura**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Kemes Balázs DLA**

Temesváron járva különös művészeti alkotásokkal találkozhatunk, de nincs a művészeket összetartó, a lakosság számára is nyitott intézmény. Erre és a nemzetközi népszerűségnek örvendő „művészcsere-programra” reagálva a Bega partján álló gőzmalom épületének rehabilitációjával foglalkoztam. A malmot romos állapotából „újraélesztve” kívánom a művészetet a város életének részévé tenni. Tervemben a terület nem csak a kortárs alkotóké, bárki betérhet a közparkba, melyből kitárulkozik az itt dolgozó művészek inspiráló közege, kiállítótere.

VÁROSI STRANDFÜRDŐ ÉS SZÓRAKOZÓHELY

Temesvárott a fürdő kultúra a török időkig nyúlik vissza. A város első emléktáblája a városháza kapuoszlopába vésett feliratként őrzi ennek emlékét: „Ez a fürdőhely Ibrahim Ehan Hedsa rémuralma idején, az 1053. évben (azaz 1643-ban), a terror idején épült.” A török utazó, Evlia Cselebi, aki 1660-ban kereste fel a Buda utáni legjelentősebb magyarországi ejaletközpontot, a következőket írta Temesvárról: „Összesen négy, szívet gyönyörködtető fürdője van. Az egyik a Parti kapu fürdője, a másik a Vízi kapu fürdője, mely a kapun belül fekszik, a nagyon kicsi fürdő.” A törökfürdők a társadalmi élet fontos színterei voltak. A rituális megtisztulás és testkultúra terei a találkozásokról, városi élet történéseiről is szóltak, a szellemi merítkezés helyszínékként. A tervezési területen álló, Stein Mátyás egykori uszodája romjaiban is jelentős emlék a városiaknak. Dűledező, agyongraffitizett falai még mindig sugározzák a századforduló népszerű városi strandfürdőjének hangulatát. Nem véletlen, hogy az egyébként rendkívüli fekvésű területen lévő komplexumot a város se kiköpni, se lenyelni nem tudja. Tervezték már rá új strandkomplexumot, elbontásával városi arborétumot, de a megvalósulás – annak ellenére, hogy a létesítmény megmaradt épületeinek volumene nem túlságosan nagy – elmaradt. Talán azért, mert az aquaparkok sokmedencés világa nehezen elképzelhető ide mind a városiakok, mind a városvezetés számára. Az egykori strandfürdő helyére tervezett szórakozóhelyként is működtetett strand és sportközpont kialakításával arra keressük a választ, hogyan működhet városközponti közelségben, városi park területén jó léptékű fürdőegyüttes, mely nem csak hétfégi szórakozásként várja vendégeit, hanem a mindennapok találkozóhelyeként kínálja szolgáltatásait.

//

STT

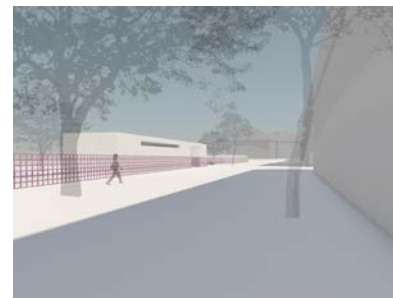
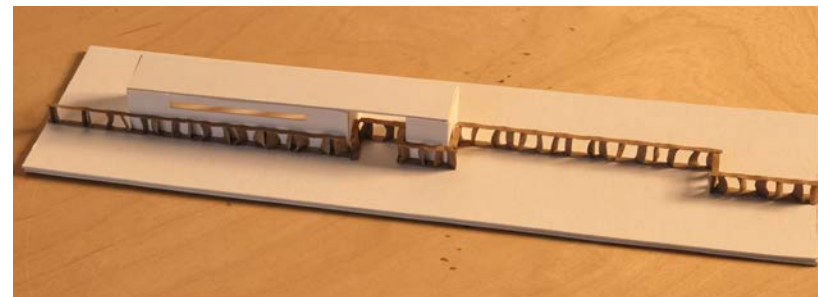
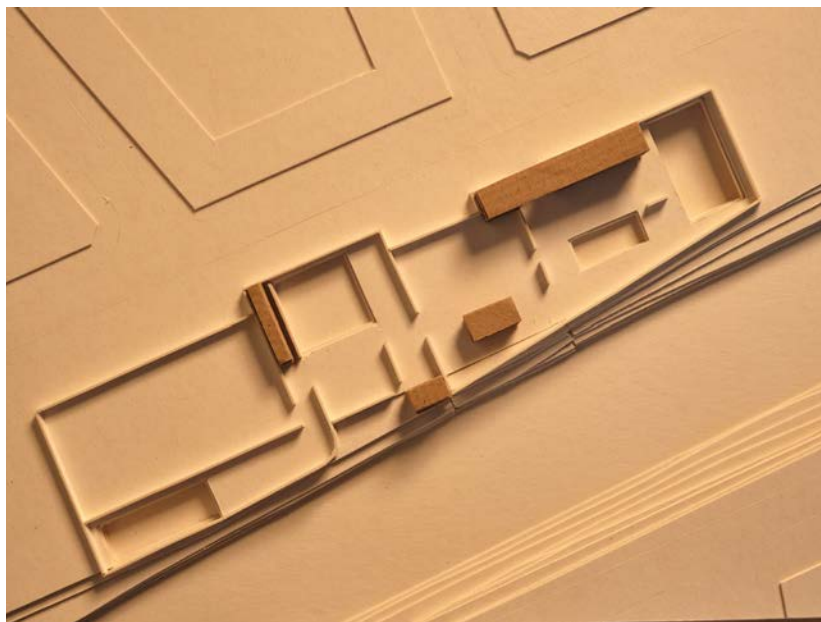
STRAND

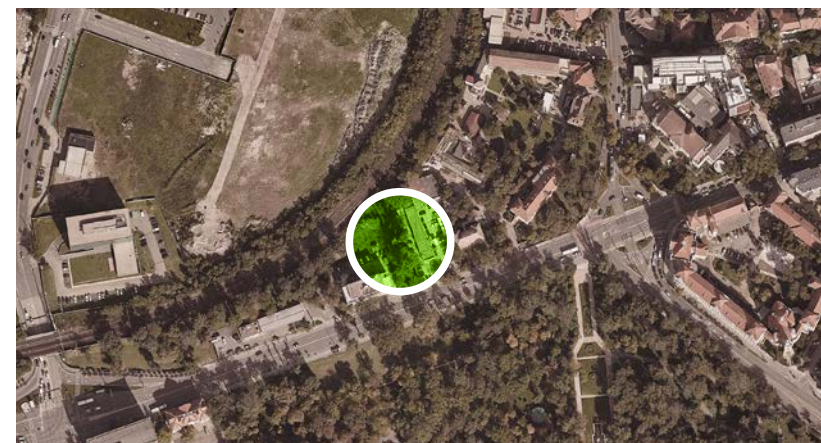
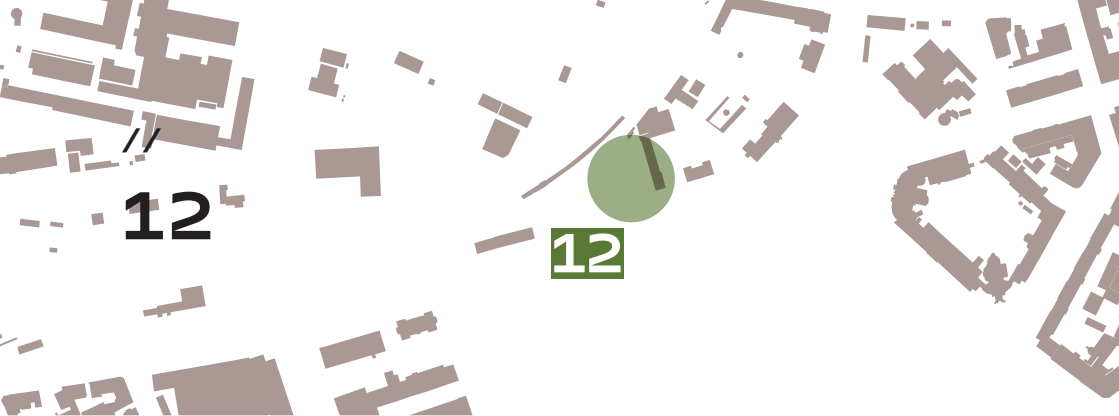
alkotó: **Ihring Dorottya**

képzés/ tárgy: **Építőművészeti Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fazekas Katalin DLA**

A Bega folyó és partja sok helyen elzárja Temesvár belső magját, és külvárosát egymástól, nincs megfelelő átmenet a városrészek között. Ezért esett a választás erre a kihasználatlan partmenti területre, ami jelenleg elkerített, romos épületekből és medencékből áll. A folyóparti rész revitalizációjaként a meglévő sportpálya, és három medence teljes egészében meg lett őrizve. Az így létrejött strand pedig kiegészült egy nyári büfével és kiszolgálóegységekkel, szaunaházzal, illetve egy állandó főépületrésszel is. A terület látképe a tervezett térelemek, kerítések és épületek egysége.

KRÍZISKÖZPONT ÉS EGYSZÜLŐS OTTHON

A terület különleges, köztes helyzetet képvisel. A meglehetősen központi terület a városszélről kerülő vasút szorításában éli a távol és mégis közel érzését telekhosszra. Talán ezek a senkiföldjével szomszédos területek a leginkább alkalmasak arra, hogy az élet egy különleges helyzetében biztosítsanak kitüntetett helyet a mindennapok túléléséhez egyszerre kétféle képet festve a világról. A Temes Megyei Szociális Segélynyújtási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság területének szomszédságában ésszerűnek tűnik a gondolat olyan családsegítő krízisközpont és egyszülős otthon létrehozására, mely egy pillanatnyilag megrekedt, köztes családi helyzet nehézségein segít át átmeneti szállást, megélhetést, társas kapcsolatot és oltalmat biztosítva az arra rászorulóknak. A tervezett házon belül szétválják az akut válsághelyzetek megoldásának krízisterei a békés mindennapok szülői közösségi tereitől, gyermekfelügyeleti helyiségeitől, foglalkoztatótereitől.

//

STT

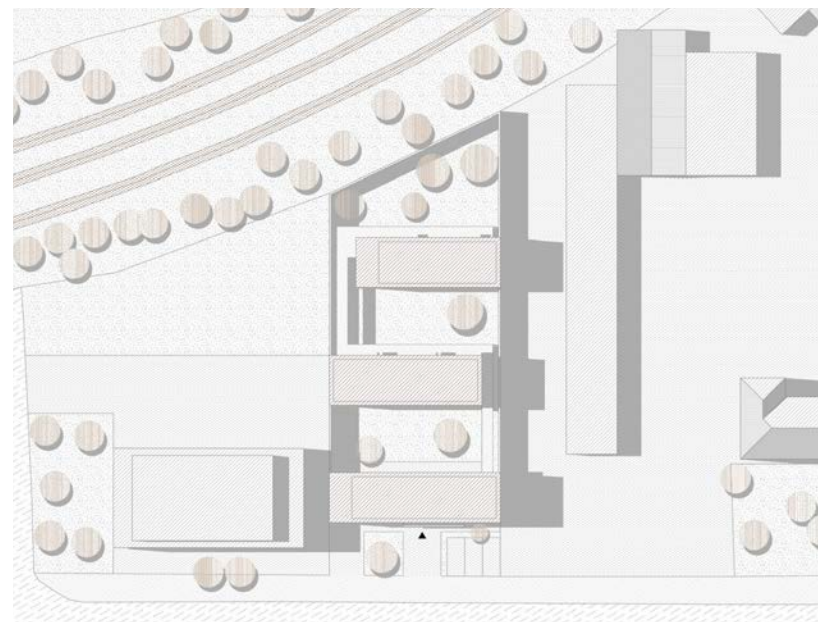
EGYSZÜLŐS KÖZPONT

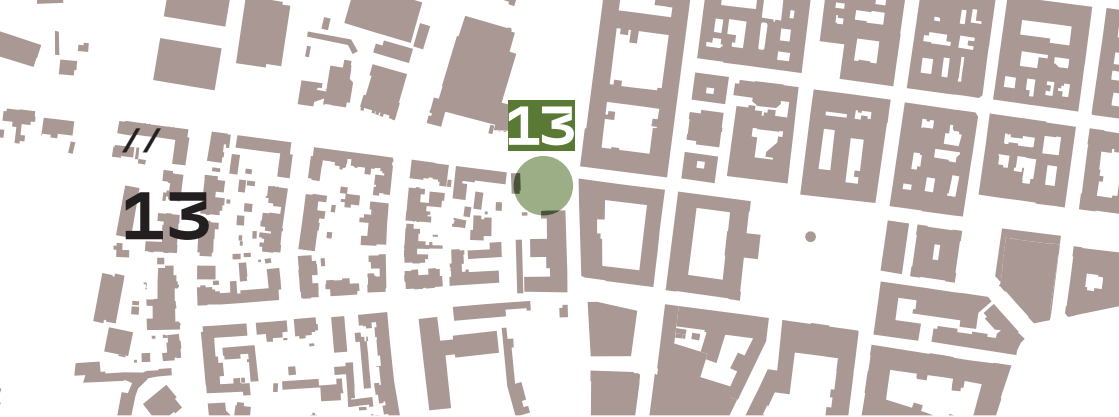
alkotó: **Dóka Gabriella**

képzés/ tárgy: **KIE Specializáció / Specializációs tervezési tárgy**

konzulens: **Fazekas Katalin DLA**

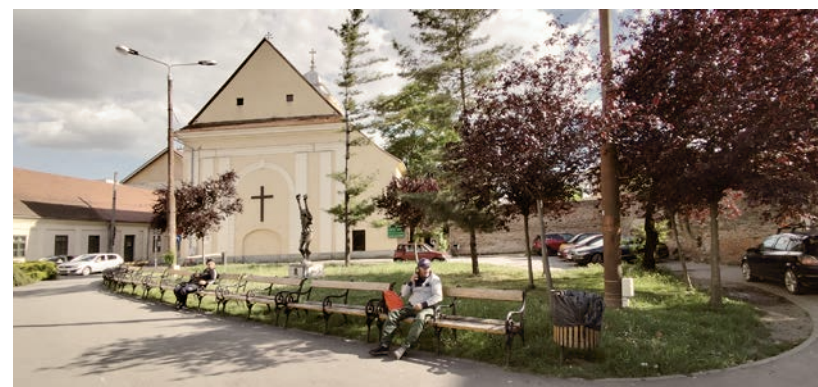
A tervezési terület Temesváron, a történelmi belváros szomszédságában található, a Republicii utcában. Egy egyszülős központot és ideiglenes szálláshelyeket terveztem a Temesváron és környékén élők számára. Itt olyan szülők és gyermekeik kapnak támogatást és közösséget, ahol a gyermeknevelés egy szülő feladata. A terv három épületet foglal magában. Az első, az utca felőli épület közösségi tereket és tanácsadói funkciókat biztosít, míg a hátsó kettőben az ideiglenes szálláshelyek kaptak helyet. A tervezett szálláshelyek nemcsak az egyszülős családok számára nyújtanak átmeneti megoldást, hanem az egészségügyi intézményekben kezelt betegek hozzátartozói számára is.

LÁTÁSCENTRUM ÉS FÉNYUDVAR

Az egykori temesvári vár belső várfalának maradványai még láthatók a tervezési területen. Történelmi jelentőségéhez mérten méltatlanul választ el egy parkolósávot egy másik parkolósávtól. Bár a város a maga módján használatba vette és átírta a történelem mára használaton kívüli kellékeit, a spontán módon kialakult negyedíves városi tér, a templom végfalával és idilli belső udvarról nyíló természetesi rendelővel rejteget építészeti-városépítészeti szépségeket és lehetőségeket. Ezen a falatnyi kis terecskén egyszerre van jelen a város számtalan eleme, minősége, bizonyítva azt, hogy mennyi minden megfér egymás mellett. Talán pont ez bátorít minket arra, hogy egy igazán világi használatot adjunk ennek a helyzetnek. A látáscentrum szemészeti vizsgálatok, kisebb orvosi beavatkozások egészségügyi rendelője, kiegészülve egy kis optikai szaküzlettel. Az orvosi ellátás terei mellett kiállítótér kialakítása szükséges a fény, mint építészeti, képzőművészeti attribútum tematikára épített installációkkal. A kiállítótér önmagában alkalmas kell legyen a fény építészeti vonatkozású összefüggéseinek megjelenítésére, és egyben a fény-installációk fogadására.

04
-
FÉLÉVKÖZI
FOTÓPÁLYÁZAT

04

Felhívás/ plakát	160
Eredmények	161
Fotópályázat	
> Kiemelt munkák	164

//

FELHÍVÁS PLAKÁT

Fortepan_19800-1935 adományozó: Privát Fotó és Film Archivum - Háfler Tibor gyűjtemény

KISBÉCS

Temesvár – 2024 ősz

FOTÓPÁLYÁZAT

A helyszínnel kapcsolatos tervezői támogatást segíti a fotópályázat, mely a tanulmányi kiránduláson készült képekből hirdetünk. Pályázni lehet a szeptember 5-8 között szervezett tanszéki tanulmányi kirándulás, helyszínlátogatás során készített 1 darab fényképpel. A kép tartalmára vonatkozólag nincs semmilyen megkötés. Nem szükséges építészeti témájú fotó legyen. Egyedüli lényeges szempont, hogy a kép értelmezhető vetülete legyen annak a személyes érzésnek, élménynek, pillanatnak, jellegzetes benyomásnak, melyet Temesvár jelent - ott és akkor jelentett - számodra. Formai előírások: a kép lehet színes vagy fekete-fehér, utólagos szerkesztésére csak a szokásos retusálási eljárások elfogadhatók. A képarányok tekintetében nincs megkötés. A képek további felhasználása, kiállítása végett egyetlen megkötés, hogy minden kép A4 formátumú keretbe szerkesztett legyen. A pályaműveket nyomtatva 5 mm-es habkartonra kasírozva kérjük leadni, és digitális formában kérjük a megfelelő teams felületre feltölteni.

A pályázat bírálata kettős. A tanszék munkatársainak értékelése mellett fontos a pályázók számára nyitott közönségzavazás is, amely a Teams-felületen elérhetővé tett táblázaton keresztül ad értékelést.

Eredményhirdetés és a kiállítás hivatalos megnyitása:
2024. 09. 19. 14.15

//

EREDMÉNYEK

FOTÓPÁLYÁZATI EREDMÉNYEK:

Komáromy Ábel - I. helyezés
Kapás Richárd - II. helyezés/ hallgatói különdíj
Tóth Adél Márta - II. helyezés/ hallgatói különdíj

Márialigeti Sára - különdíj
Záhonyi Nikoletta - különdíj
Dukay Benedek - különdíj/ hallgatói különdíj

//

FOTÓPÁLYÁZAT > A DÍJAZOTTAK

↑ Komáromy Ábel_ Szent György és az OSB lap >
I. helyezés

↑ Tóth Adél Márta_ Emlékfoszlány >
II. helyezés/ hallgatói különdíj

//

FOTÓPÁLYÁZAT > A DÍJAZOTTAK

↑

Kapás Richárd_ Helyszínbejárás >
II. helyezés/ hallgatói különdíj

↑

Záhonyi Nikoletta_ Kontraszt > különdíj

//

FOTÓPÁLYÁZAT > A DÍJAZOTTAK

↑ Márialigeti Sára_ Túlvilág > különdíj

↑ Dukay Benedek_ Tekintet >
különdíj/ hallgatói különdíj

//

OUTRO

Az Építőművészeti Specializáció és a Környezettudatos és innovatív épületszerkezeti tervezési Specializáció, az Ingatlanfejlesztési Specializáció, a Komplex 1. kerestfélév és a BSc-, osztatlan, MSc-diplomatervezés közös tematikájú kurzusa

**Program-
és tárgyfelelős:** Zombor Gábor DLA egyetemi adjunktus

Konzulensek: Bartha András Márk DLA egyetemi adjunktus;
Fazekas Katalin DLA egyetemi adjunktus;
Fejérdy Péter DLA egyetemi docens;
Kemes Balázs DLA, egyetemi adjunktus;
Klobusovszki Péter DLA, egyetemi docens;
Kronavetter Péter DLA, egyetemi adjunktus;
Sámson Kinga meghívott oktató;
Vannay Miklós DLA, egyetemi adjunktus;
Zombor Gábor DLA, egyetemi adjunktus

**A tanulmányút és
a program segítője,
a félévközi és
záróalkalmak
meghívott építésze:**

Zuh Deodáth PhD, művészettörténész

**A programban
közreműködtek:**

Bogdan Demetrescu,
STUDIO ARCA,
Vlad Gaivoronschi,
Oana Simionescu
Cristian Blidariu

Asszisztensek: Jelínek Dorka demonstrátor
Lázár Csaba doktorandusz

A program megvalósulását a Nemzeti Kulturális Alap és a Középülettervezési Tanszék Támogatói Köre tette lehetővé.

Nemzeti
Kulturális
Alap

//

IMPRESSZUM

Kiadja: a Községi Építészetért Alapítvány
1111 Budapest
Műegyetem rkp. 3., II.em. 99.

Felelős kiadó: Szabó Levente DLA
tanszékvezető egyetemi tanár

Kiadványszerkesztés: Zombor Gábor DLA egyetemi adjunktus
Krompáczki Péter doktorandusz
Gyetvai Zsuzsanna doktorandusz
Lázár Csaba doktorandusz
Váncza Márk doktorandusz

Grafika/layout/tördelés: Krompáczki Péter doktorandusz

Nyomdai kivitelezés: EPC Nyomda, Budaörs

ISBN: 978-963-421-979-8

Papírtípus: Pergraphica

Betűcsalád: Mohol, Covic Sans, Cormorant

Készült 70 db sorszámozott példányban

Sorszám: / 70

**Jelen kiadvány nyomtatott változata a Középülettervezési Tanszék
Támogatói Körének közreműködésével jöhetett létre.**

A kötet vagy annak egy részének utánnomása, sokszorosítása a törvényesen engedélyezett eseteken kívül csak a szerzők és a kiadó hozzájárulásával lehetséges.

A kiadványban szereplő valamennyi közölt szöveg és anyag a BME Középülettervezési Tanszék tulajdona.

A borítón a temesvári Kossuth Lajos tér látható, piaccal, 1912-ben /Pethő Csongor gyűjteménye, képeslap/

*A PLAN of TEMISWAR
and its Neighbourhood
with the ATTACK of the PALANKA
& a Project for its better Fortification.*

<i>A. The Town.</i>	<i>D. The lesser Palanka.</i>	<i>G. The Attack.</i>
<i>B. The great Palanka
or wooden Fortification.</i>	<i>E. The great Suburb.</i>	<i>H. Batteries.</i>
<i>C. The Castle.</i>	<i>F. Eminencies on the
Moor.</i>	<i>I. Houses w. out of Town
St. Mills.</i>
- The Project for better fortifying this place is expressed by an outline and its Parts described by the Letters following.*
<i>N. Capital Batteries.</i>	<i>Q. The outer covered way
before the Canals.</i>
<i>O. Ravelins.</i>	<i>R. The great Sluice
behind the Canals with its Parapet
& Rampart.</i>
<i>P. The Covered Way w.
in Slope.</i>	<i>S. The Canals</i>
<i>T. The Covered Way</i>	

